

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GAIRSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 6

KETVIRTADIENIS, VASARIO-FEB. 8, 1945

VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SIS TAS

Ižymus amerikietis Alf. M. Landon sausio 18-tą kalbėdamas Clevelande, Ohio, tarp ko kito pasakė: "Mes turime pripažinti, kad sąryšis su Europa, kur sekandžio karo ar taikos seklos yra sodinamos, mes aktualiai laikomės izoliacionistinės politikos. Mes turime suprasti, kad nežiurint gražių žodžių sudėtų Atlanto Cartery, Maskvos ir Dumbarton Oaks paktuose, mes duodame melyną šviesą rusų ir britų imperializmui, taipgi mes patys žvairakiuojame ta kryptimi." Žodžiu sakant, vis didesnis skaičius ižymių amerikiečių pareiškia savo nepasitenkinimą ir užsivylimą imperialistiniams Sovietų Rusijos ir Anglijos apetitais. Tai geras reiškinys. Amerikos vyriausybė, turėdama už savo pečių visuomenės ir jos vadų pritarimą, galės stipriau kovoti ir ginti mažesnių tautų teises.

Prasideda Lietuvos Laisvės šventės minėjimai. Svarbu tuos minėjimus sutraukti kuo daugiausia publikos ir sukelti pinigų Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkovojo akcijai. Svarbu priimti rimtas rezoliucijas ir jas pasiūlyti Amerikos ir kitų jungtinių tautų vadams. Šventės proga vertėtų kuo didžiausia dėmesį atkreipti į anglų spaudą ir jai pateikti žinių apie Lietuvos padėtį sukelimui simpatijų bei suradimui rėmėjų jos laisvės ir nepriklausomybės atkovojoimui.

Vasario 16-tą Washingtone įvyks svarbus Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas. Momen-tas yra rimtas. Karas Europoje gali užsibaigti netikėtai greitai. Prasidės pokarinis tvarkymas. Lietuviams reikia budėti, kad Lietuva nebūtų gyva palaidota arba nustumta į sunkią vergiją. Galingieji dabar kalba tik apie savo interesus ir teritorijų pasidalinimus. Tik Amerika tvirtai nesvyruojanti stovi už Atlanto Carterio dėsnių įgyvendinimą ir teisingą taiką. Turint galimą Dėdės Samo pagalbą galima tikėtis išgelbėti Lietuvą nuo pavergimo.

Prof. dr. K. Pakšto pranešimu, Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas jau turi 103 skyrius. Nauji skyriai tebedygsia. BALF vadovybės noru yra, kad skyriai atsirastų kiekvienoje vietoje, kur gyvena, kad ir mažiausias lietuvių skaičius. B. A. L. F. teikia didžiausią pagalbą dėl karo ir okupacijų nukentėjusiems Lietuvos žmonėms, radusiems laikiną prieglaudą įvairiose svetimose šalyse. Be šios pagalbos jie turėtų badauti ir nykti. BALF yra legalizuotas ir veikia po vyriausybės priežiūrą ir globa. Geriausias tos globos įvertinimas bus, tai skyrių gausingumas ir jų veikla. BALF rūbų ir avalynės rinkimo sekcija irgi gerai darbuojasi. Į rūbų sandėlių jau supilaukė daug rūbų. Bet jų rinkimas turi eiti be apsištojimo. Karas ir baisios okupacijos visais atžvilgiais apipilė Lietuvos žmones.

Philadelphia, Pa. — Vasario 3 dieną atrado nutroškčius gasais Nathan Hills, 45 metų, jo žmoną Clara, 45 m., ir sūnų Israel, 14 metų.

Devyni vagonai, nuėję nuo pabendo lieponos.

U. S. JĖGOS IŠLAISVINO FILIPINŲ SOSTINĘ MANILĄ

VAKARŲ IR RYTŲ FRONTUOSE ALIJANTAI PLIEKIA NACIUS IR NESULAIKOMAI VERŽIASI PIRMYN

AMERIKIEČIŲ SUBMARINAI DAR NUSKANDINO 10 JAPONŲ LAIVŲ.—BAISI AMERIKOS BOM- BERIŲ DIENINĖ ATAKA PRIEŠ BERLINĄ

Sausio 30-tą 407 kariai iš Seštojo "Ranger" Batalijono ir filipiniečiai partizanai, prasiveržę pro japonu linijas, nuveikę prieš šio garnizoną, išlaisvino 513 alijantų karių, kuriuos japonai buvo paėmę Bataane ir Corregidore ir laikė Cabanatuan kalėjime. Šioje išlaisvinimo kovoje žuvo 27 amerikiečiai ir filipiniečiai, du sužeisti, o priešas prarado 523. Kitados Cabanatuan kalėjime buvo apie 10.000 alijantų nelaisvių, bet dalis iš jų išmirė dėl bado, ligų ir kankinimų, kitus išgubeno darbams Japonijon. Tarp išlaisvintų randasi 486 amerikiečiai, 23 anglai, 3 holandai ir 1 norvegas.

Vasario 2-ą bolševikai užėmė Soldino miestą, kuris randasi 57 mylių į šiaurę nuo Berli-no ir 36 mylių nuo Stettino. Soldinas yra lietuviams žinomas tuo kad liepos 17-tą, 1933 metais, jo apylinkėje, Kuhdamm miške nukrito su lėktuvu ir žuvo pagarsėję lietuvių lakūnai Stasys Darius ir Stasys Girėnas, skridę iš New Yorko į Lietuvą.

Vasario 2-ą laivyno vadovybė paskelbė, kad U.S. submarinai nus-kandino dar 10 japonų laivų, iš kurių du vidutinio dydžio trans-portiniai ir du vidutinio dydžio tankeriai.

Vasario 3-ia virš tūkstančio amerikiečių skraidančių tvirtovių bombardavo Berliną. Išmetė 2500 tonų bombų. Nacių lėk-

tuvai silpnai pasirodė, tik prieš-lėktuvinės kanoelės smarkiai veikė. Tai buvo didžiausia dienos metu ataka prieš Berliną viso karo laiku. Miestas paskendo gaisruose ir dūmuose.

Italijos frontuose vis dar eina tik patulčių susirėmimai. Al-jantų lėktuvai atakuoja priešo komunikacijos linijas.

Kinijoje japonai smarkiai vei-vyrus. Kinijoje japonai smarkiai vei-vyrus. Kinijoje japonai smarkiai vei-vyrus. Kinijoje japonai smarkiai vei-vyrus.

Pietinėje Azijoje, Kangaw rajone, alijantai nukovė 1000 japonų.

Vasario 5-tą amerikiečių jėgos įsiveržė Filipinų sostinė Mani-la. Pirmiausia narsioji pirmoji kavalerijos divizija puolė Malacanan palociu ir didžiulį Santo Tomą kalėjimą, kur tūkstančiai amerikiečių, britų ir filipiniečių buvo įkalinti. Jie ten buvo lai-komi ir kankinami nuo balandžio mėn. 1, 1942.

Bolševikų jėgos pasiekė Kus-trin rajoną, 38 mylių nuo Ber-lino. Frankfurt prie Oderio rajone irgi vyksta smarkios kovos. Rytinė Prūsiją bolševikai baigia okupuoti. Kiek stipriau naciai laikosi prie Rytų Prūsijos sostinės Karaliaučiaus.

Vakarų fronte alijantai vietoviomis prasilaužė pro Ziegriedo linijas, ypatingai Aachen rajone.

ŠVEDIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO GUENTER PAREIŠKIMAS

Paskutinėje LAIC žinių san-traukoje, skiltyje "Rusų mėginimai priieiti prie Pabalčio atbėgėlių Švedijoje", buvo paduotas Polish Catholic Press agentūros KAP pranešimas iš Stockholmo apie švedų valdžios suteiktą leidimą rusų pasiuntinybės tarnau-tojams lankytis Pabalčio atbėgė-lių stovyklose. Ryšium su tuo, du švedų parlamento nariai—p. Jansson ir Haastad, buvo net pareiškę viešą ir formalų protes-tą.

Besiteisindamas, švedų užsie-nio reikalų ministeris, tarp kit-ko, pasakė:

"1. If some of the refugees want to return, he could not stand in their way.

2. The Soviet delegates who visited the camps were accompan-ied by Swedish officials.

3. In 1940 the Baltic diplo-mats transferred their lega-tions in Sweden to Russian hands. Therefore, said Min-ister Guenther Swedes now dis-cussed Baltic problems with Russia."

Šiuo reikalu, LAIC laiko rei-kalingu pastebėti, kad švedų už-sienio reikalų ministro paaiškini-mo punktas 3-ias, kiek jis liečia Lietuvos Pasiuntinybę, gali suda-

ryti klaidingą vaizdą to, kas tik-rovėje įvyko.

Amerikos visuomenei yra gerai žinoma, kad Kaune įstaisiusių Maskvos agentų reikalavimo per-duoti Pasiuntinybes bei konsula-tus Sovietų žinybon, Lietuvos Respublikos pareigūnai vykdinti kaip vienas atsiskakė.

Net ir tais atvejais, kai grasi-nami policijos intervencija, eilė Europos pasiuntinybių bei konsu-latų buvo pastatyti prieš ne-išvengiamumą savo veiklą nu-traukti, su aukščiaiu minėtu prin-cipu prasilenka nebuvo.

Pavyzdžiui, Vokietijoje, Pran-cūzijoje, Italijoje ir kitur, pa-siuntinybių bei konsulatų raktai, kartu su formaliais protestais, li-ko deponuoti tų kraštų užsienio reikalų ministerijose.

Ne kitaip dalykai dėjosi ir Stockholme—Švedijoje.

Tuo būdu, p. Guenther pasakis apie Baltijos kraštų pasiuntiny-bių 1940 metais "transferą" į ru-sų rankas, kiek tas liečia Lietu-vos Pasiuntinybę, neatitinka tik-rovės. Tą transferą įvykdė jau patys švedai.

Šia proga, mes norime pacituo-ti sekantią ištrauką iš Lietuvos Pasiuntinybės, Washington, D.

PUSMETINIS LRKSA VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMAS

Vasario 22, 23 ir 24 dienomis, centro ofiso patalpose, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa., įvyks pusmetinis Vykdomosios Tarybos susirinkimas.

Pirmoji sesija vasario 22-ą prasidės 10:00 ryte. Visi Vykdomosios Tarybos nariai kviečiami dalyvauti. Turėsime peržiūrėti Susivienymo finansinę padėtį, ap-svarstyti svarbius organizacijos reikalus ir problemas.

Konstitucinių komisijų, kuopų ar atskirų narių pata-rimai ir pastabos vajuos ir kitais reikalais bus priimtos dėmesin. Kas turi tokių patarimų ir pastabų—iš anksto siųskite centro sekretoriui V. T. Kvetkui.

LEONARDAS SIMUTIS, Prezidentas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS PER RADIO

Wilkes-Barre, Pa.—Kun. kleo. J. K. Miliausko pra-nešimu, Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapija ir šiais me-tais rengia Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimą per radio.

Paminėjimas įvyks sekmadienį, vasario 11-tą, nuo 3:45 iki 4:30 P. M. iš WBRE stoties.

Programos vedėju bus kun. J. K. Miliauskas.

Švč. Trejybės parapijos choras, vadovaujant muzikui Juozui Stulgaičiui, sudainuos gražių patriotinių dainų.

Kalbės "Garso" redaktorius M. Zujus, U. S. kongres-monas Daniel J. Flood ir Bendrojo Amerikos Lietuvių Šal-pos Fondo pirmininkas kun. dr. J. B. Končius iš Mt. Car-mel, Pa.

Taigi programa bus įdomi ir verta kiekvienam pasi-klusyti.

LIETUVIAI-LIETUVĖS DALYVAUKIM DIDŽIULIAM KONCERTE

Pentadienį, vasario 9-tą, West Pittston High School auditorijoje, įvyks didžiulis koncertas paminėjimui Lietu-vos Laisvės Šventės.

Programą išpildys įžymiausias Amerikos lietuvių meno pažibos—Metropolitan Operos solistė Ona Kaskas, pia-nistas kompozitorius Vytautas Bacevičius, taipgi Louis Savitt simfoninis orkestras ir Šv. Kazimiero parapijos cho-ras, vadovaujant muzikui Broniui Voveriui.

Pradžią 8-tą vakaro.

Pelnas šio koncerto Lietuvos laisvinimo ir nepriklauso-mybės atkovojoimo reikalams.

Visiems šio rajono lietuviams verta dalyvauti šiame koncerte, išgirsti mūsų meno pažibas ir paremti savo senos tėvynės gelbėjimo akciją.

C. 1941 metais, birželio 15 d. iš-leisto "The Lithuanian Situa-tion" pusl. 12:

"All Lithuanian Legations and Consulates with Ministers and Consuls at the hand did not recognize the Soviet occupation of Lithuania; they refused to hand their offices to the Soviets; refused to return to Lithuania as long as it is governed by the Soviets, and handed formal protests to the respective governments which they are accredited against the occupation of Lithuania by the Soviets."

TRAUKINIO NELAIMĖJ ZUKO 100 MALDININKŲ

Mexico City, Mexico.—Vasa-rio 1-mą netoli Cazadero, šimtas mylių nuo Mexico City, įvyko traukinio katastrofa, kurioje žu-vo apie šimtas asmenų, 70 su-žeistų.

Tuo specialiu traukiniu vyko Londonas.—Vasario 1-mą gau-maldininkų ekskursija į San-Juan De Los Lagos dalyvauti re-liginėse iškilmėse.

New York.—Vasario 5-tą New Yorko užplaukoje susitrenkė du tankeriai. Žuvo 7 asmenys, ke-lios dešimtys sužeistų.

ADV. ROZMAREK TARP PHILADELPHIEČIŲ

Sekmadienį, vasario 11-tą, Len-ku Tautinio Susivienymo pirmo-ji kuopa rengia menišką vakarą. Tarp kitų kalbės minėto susivie-nymo pirmininkas, taipgi pirmi-ninkas svarbiausios lenkų politi-nės organizacijos, vadinamos A-merikos Lenkų Kongresu, advoka-tas Karolis Rozmarek. Reik pastebėti, kad adv. Rozmarek, aiškiai pasisako už Baltijos ša-lių nepriklausomybę. Andai Washingtone aiškindamas valsty-bės sekretoriui p. Stettinius len-ku reikalavimus sujungtus su Lenkijos laisvės reikalais, nepa-miršo priminti p. Stettinius, kad tokia pat laisvė yra būtina ir Baltijos valstybėms, o ypatingai Lietuvai.

K. Vidikauskas

Londonas.—Vasario 1-mą gau-maldininkų ekskursija į San-Juan De Los Lagos dalyvauti re-liginėse iškilmėse.

New York.—Vasario 5-tą New Yorko užplaukoje susitrenkė du tankeriai. Žuvo 7 asmenys, ke-lios dešimtys sužeistų.

IŠNAUDOKIM BARGENO VAJŲ SUSIVIENYMO AUGINIMUI

SEKIME KITŲ TAUTINIŲ GRUPIŲ PAVYZDŽIU KURIŲ FRATERNALES ORGANIZACIJOS TURI ŠIMTUS TUKSTANČIŲ NARIŲ SU MILIJONINIAIS KAPITALAIS

LRKSA Bargeno vajuos vis-
daugiau išsijudina. Įžymū-
kuopų veikėjai stoji darban-
tų pavyzdžiu paseka kitų.

Bargeno vajuos duoda ger-
proga įsirašyti naujiems na-
riams dabartinėmis pigesnė-
mis ratomis. Bargeno vajuos
užsibaigus už tas pačias ap-
draudos sumas priešeis mō-
kėti didesnes duokles. Taip-
gi tie nariai, kurie bargeno
vajuos laiku paėmė daugiau
apdraudos, naudosis dabarti-
nėmis duoklių ratomis. Ta-
svarbius dalykai, kurios or-
ganizatoriams verta priminti
kiekvienam kandidatui.

Pasiūžūrėjus į kitų tautinių
grupių veiklą, metasi į akis
jų stropus prisirišimas prie
savo organizacijų. Pavyz-
džiu galima paimti lenkus,
kroatius, slovakus ir čekus.
Pasigilinus į apdraudos de-
partamentų paskelbtus davi-
nius, manytum, kad tų tau-
tų žmonės visi iki vieno pri-
klauso prie savo fraternalių
organizacijų. Pavyzdin, slo-
vakai, kurių šioje šalyje yra
maždaug tiek, kiek lietuvių,
prie jų fraternalių organiza-
cijų priklauso apie 300,000
narių. Kai organizacijos di-
delės narių atžvilgiu, tai ir
jų kapitalai yra dideli, taip-
gi plati visuomeninė ir kul-

tūrinė veikla. Jos turi dide-
lius laikraščius, įvairias įstaig-
as ir kitas priemones pri-
traukti ir palaikyti jauno-
menę.

Tuo tarpu visos centrali-
nės fraternalės lietuvių orga-
nizacijos apima vos apie
35,000 narių. Ypatingai mū-
sų LRKSA turėtų būti daug
lidesnis. Ir tą galėtume at-
siekti, jei tik visi—dvasiskija
ir pasauliečiai veikėjai dau-
giau padirbėtume jo augini-
mui. Vieni agitacija—para-
ginimais, kiti praktišku dar-
bu—prirašinėjimu naujų na-
rių. Ir tokia akcija turėtų
eiti ne vienoje ar kitoje vie-
toje, bet visose mūsų para-
pijose ir kolonijose. Jeigu
tokia visuotinė akcija išvy-
tųtume, nei nepajustumė,
kaip mūsų Susivienymas iš-
augtų bent dvigubai dides-
nis. Tada jis dar daugiau
nuveiktų netik savišalpos,
bet religiniais, tautiniais ir
kultūriniais atžvilgiais.

Dėlto mes ir kviečiame
kiekvieną kuopą, kiekvieną
apskritį, kiekvieną veikėją,
kiekvieną narį stoti šiai kiti-
darbą—auginti mūsų Susi-
vienymą.

Bargeno vajuos duoda ger-
iausias progas šiai akcijai
įvykdyti.

PREZ. ROOSEVELTO ŽODIS RACIJONAVIMO IŠTAIGŲ TREČIŲJŲ METINIŲ SUKAKTUVIŲ PROGA

Washingtonas. — Prezidentas
Rooseveltas, savo radijo kalboje,
Karo Kainų ir Racijonavimo į-
staigų trečiųjų metinių sukaktu-
vių proga, pasakė:

"Visa tauta, o ypatingai ši
šio laukus išvykę kariai, yra dė-
kingi tiems mūsų piliečiams,
kurie, užmiršę savo asmeninius
reikalus, pasišventė gyvybinės
svarbos racijonavimo ir kainų
kontrolės darbiui.

"Man atrodo, kad šios įstai-
gos škyriai visoje šalyje dar la-
biau sutvirtino vieną dalyką, la-
biai svarbų mūsų Amerikos tra-
dicijomis, būtent, miesto susirin-
kimo įprotį (Town Meeting).

"Jau mūsų pirmieji atvisti ir
vakarinių valstybių pirmieji kol-
onistai mokėjo išspręsti sunkius
uždavinius draugišku kaimyniniu
bendravimu. Jie nugalėdavo kili-
tia teisingumo, draugiškumo ir
abipusio susipratimo dvasioje.

"Ir dabartiniu kvro metu, ta-
pačia dvasia vietinės racijonavi-
mo įstaigos sprendė savo teisin-
mo įstatinimo ir kainų kontro-
lės sunkumus. Susėdę aplink
stalą, gerai ištyrinę kiekvieną
reikalą, surandę sprendimą ir
praneša ne kaip griežta savva-
liavimo įstatiga darba." OVI

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Beina Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Sąj. Am. Valst. metams \$2.00, posel metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulg pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

TRYŠ ISTORINIAI DOKUMENTAI

Didžiojo Vilniaus Seimo nutarimai, priimti Vilniuje viešuose posėdžiuose gruodžio 4 ir 5 d. 1905 m. dalyvaujant per 2000 tautos atstovų:

Dabartinis Padėjimas Rusijoje ir Lietuvoje

Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė yra pikčiausių mūsų priešų; jog dabar prieš tą vyriausybę pasikėlė visi rusų valstijos kraštai; jog geresnį gyvenimą galima įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka, susirinkime dalyvavusieji lietuviai nutarė:

Sviestis, ristiš ir stoti kovon drauge su sukilusia visų Rusijos tautų liaudimi.

Lietuvių Autonomija

Kadangi Lietuvos gyventojų reikalai pilnai gali būti užgandinti tikrai ir tikros krašto autonomijos (savivaldos) ir kadangi norima, idant ir kitos Lietuvoje begyvenančios tautos galėtų pilnai laisvę naudotis "Lietuvių susivaižiavimas" nusprendė:

Reikalauti Lietuvos autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, lygiu, teisiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

Toji autonomiškoji Lietuva turi būti sudėta iš dabartinės etnografinės Lietuvos, kaip branduolio, ir tu pakraščiu kuri delei ekonomišku, kultūrišku, tautišku arba kitu priežastiu

II. ISRINKTŲJŲ IŠ VISOS RUSIJOS LIETUVIŲ ATSTOVŲ (VIRS 300) 1917 M. NUTARIMAI

Rusijos Lietuvių Seimas atsižvelgdamas įtai,

1) kad prieš karą viena etnografinė Lietuvos dalis buvo Rusijos, o kita Vokietijos valdžioje;

2) kad Rusijos Lietuva per šį karą veikt visą užimtą Vokietijų kariuomenės;

3) kad jos klausimas tapo todėl tarptautiniu ir bus rišamas Tautos Kongreso;

4) kad dėl užimtųjų per karą svetimos valstybės žemių yra nusistatytas Rusijos darbininkų bei kareivių atstovų Tarybos ir laikinosios vyriausybės pripažintas ir visoms apskelbtas taikos principas, taika be apkeisčių ir kontrabucijų, leidžiant pačioms tautoms apspręsti ko jos nori;

5) kad išskirstytoms tarp kelių valstybių tautomis pripažinta Europos ir Amerikos demokrati-

III. LIETUVOS TARYBA SKELBIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareikimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintįs teisėtus Lietuvos tautos atstovus, remdamas pripažintą tautos nepriklausomumo teisę ir Lietuvos Tarybos konferencijoje, 1917 m. rugpjūčio m. 18-23 d., priėmė šias šaltai atstatanti nepriklausomą, demokratiniomis priemonėmis sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tu valstybę atstatanti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis.

Ši Lietuvos Taryba pa-

traukia prie to branduolio, ir kurių gyventojai priklausyti prie jo panorės.

Kadangi susirinkę Vilniuje ant lietuvių susivaižiavimo Suvalkų gubernijos lietuviai vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų gubernijų lietuviais kovoti už autonomiškąją Lietuvą, tai susivaižiavimas nutarė, kad Suvalkų gubernijos lietuviai turi būti priskirti prie autonomiškosios Lietuvos.

Santykiai su kaimyniškomis Rusijos šalimis turi būti paremti ant federacijos pamatų.

Kokiu Būdu Iškovoti Autonomija

Kad įgyti autonomiją, pirmiausia reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaudimo tvarką. Tam tikslui reikia vienyti visas Lietuvos politiškujų partijų ir pavienių ypatų pajėgas. Susivienijus namieje, pridera mums jungtis su visomis kitomis Rusijos tautomis, kurios padeda griauti tą tvarką, o kol kas reikia: nemokėti jokių mokesčių, uždarinėti monopolius, neleisti vaikų į rusiškas pradedamas mokyklas, neiti Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijose į valdžios teismus ir visas kitas dabartinės valdžios įstaigas, neleisti savo brolių į kariuomenę, reikalui prisijęsus streikuoti visiems darbo žmonėms miestuose ir sodžiuose.

6) kad Lietuva iki XVIII šimtmečio pabaigos turėjo savo atskirą politikos gyvenimą;

7) kad esant šioms aplinkybėms metas lietuviams įvykinti seni politikos laisvės troškimai ir, remiantis apsisprendimo teise, aiškiai visam pasauliui pasakyti, kaip jie savo likimą išspręs, nutarė:

I. Visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe, nuolat neutraline.

II. Jos neutralitetas privalo būti garantuotas Taikos Kongreso.

III. Taikos Kongrese turi būti Lietuvos atstovai.

IV. Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nustatyti sukilusias visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu steigiamasis Lietuvos susirinkimas.

Vilnius vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai: Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Baniotis, P. Dovyraitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrulis, Dr. J. Saulys, K. Saulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Straugaitis, J. Valiokaitis, J. Vileišis.

Apžvalga

SOVIETŲ RUSIJA IR SUTARTYS

"Darbininkas" taip apibūdina Sovietų Rusijos darymą vienpusiškų sutarčių, ypatingai su mažomis tautomis:

"Sovietinė Rusija didelė "masterica" (meisterka) tokias sutartis daryti, kurios tik stipresniąją pusę pilnai patenkina. Jos daromos su daug silpnesniomis valstybėmis, kaip antai su Suomija, Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija ir tt. Tokia sutartis tai ne sutartis, tik spaudimas nesąlyginei primesti stipresniosios valstybės sąlygas. Tai tiesioginė prievarta. Stipresnioji valstybė (Rusija) sumobilizuoja silpnesniojo kaimyno pasienio kokią 20-30 divizių, keletą simtų tankų ir keletą tūkstančių orlaivių, atsiūnia savo parlamentarus su tam tikromis instrukcijomis, kurių smulkmenos gali būti kiek pakeistos, bet esminiai punktai nei perplauk nepaliečiami, ir—pradedama derybos. Joms skiriama viena, kita savaitė, gal ir mėnuo. Dėl kai kurių mažočių nusileidžiama, net "dovanu" duodama (pav. bolševikai davė Lietuvai Vilnių ir tu tuo jau atėmė) ir plačiai visam pasauliui paskelbiama, kad štai, žiūrėk, kiek geros valios ir dūpsnumo Sovietai parodo. Tuo tarpu svarbiausiose dalykuose plieno kietumu išlaikoma iš anksto nustatytoji politinė linija. Silpnesnioji pusė neturi pasirinkimo. Ji priversta prisiimti primestas sąlygas, ir tai skubotai. Jei kiek delsiama, tai Sovietų vy-

GERIAUSIA PROGA ATREMTI PRIEŠŲ AKCIJA

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" nurodo, kad Vasario 16-tos minėjimai duos gerą progą pademonstruoti Amerikos lietuvių nusistatymą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atžvilgiu. Dėlto tą prggą reikia kuo rimčiausia išnaudoti.

SENIAU IR DABAR

Savaitraštis "Amerika" daro tokį palyginimą Amerikos lietuvių domėjimuisi lietuviška kultūra seniau ir dabar:

"Idomu pavartyti senus laikraščius. Iš jų prabyla į mus anų dienų gyvenimas, kultūrinis žmonių lygis.

"Kai kuriais atžvilgiais šandien lietuviai čia primena ankstesny mūsų ateivius, būtent, nesidomėjimu lietuviška kultūra.

"1885 metais "Aušroje" buvo toks Amerikos lietuvių palyginimas su kitataučiais: "Kiti traukiasi į draugystes, eina turtingyn ir akylyn, mūsų lietuviai bėga vienas nuo kito, eina į karčiamas ar kortas muša, o knyga skaityti jiems nėra laiko."

"Dabar lietuviai čia turi organizacijų ir yra turtingesni. Bet kiti "Aušros" suminėti priekaištai galioja ir šandien: per daug jau einama į karčiamas, o visai neskaitoma knyga.

"Išleisti lietuvišką knygą, tyrinėti lietuvių kultūrą,—tai toki reti reiškiniai, kad su žiburiu jų reikia ieškoti.

"Gaila, kad šio krašto lietuviai nepajėgia pasikelti prie valandos reikalavimo: kai Lie-

tuvoj laisva kultūra ir laisva knyga taip skaudžiai nukentėjo, šios šalies lietuvių priedermė turėtų būti aną lietuviškąją kultūrą paremti ir stiprinti."

GERIAUSIA PROGA ATREMTI PRIEŠŲ AKCIJA

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" nurodo, kad Vasario 16-tos minėjimai duos gerą progą pademonstruoti Amerikos lietuvių nusistatymą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atžvilgiu. Dėlto tą prggą reikia kuo rimčiausia išnaudoti.

"Visokio plauko komunistai ir jų pakalikai bando amerikiečių nuomonę pakeisti arba palenkinti Sovietų Rusijai pagel-daujama linkme. Tiems komunistų piktiems planams sardyti, reikalinga karts nuo karto vieša lietuvių tautos ir Lietuvos respublikos draugų Amerikoje demonstracija.

"Kada Lietuvos draugai amerikiečiai pamatys, kad šioje šalyje gyvenantieji lietuviai tvirtai stovi už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, tai ir jie drąsiau parems mus toje ne-lygioje kovoje."

HITLERIO DAINA JAU SUDAINUOTA

"Vienybė" rašo:

"Hitleris skako, kad vokiečiai kovosiai... nepasiduosi."

"Deja, Velybas laikas. Tų vokiečių, kurie tikrai fanatiškai kovojo, jau nėra. Jų kaulais nutręsta visa Europos žemė. Nuo Kaspijos jūru ligi La Mancho, nuo Ledinuioto vandenyno ligi šiaurės Afrikos, visur, kryžiai ir kapai.

"Taigi, veltui Hitleris šaukia. "Jo daina jau sudainuota."

IŠ ŠEŠTOSIOS KARO PASKOLOS

New Yorko Valstijos svetimaučiai gerai pasirodė Šeštojoje Paskoloje

Prieš pradėdant Amerikos Šeštosios Karo Paskolos vaju, New Yorko valstijos svetimaučių grupėms, kurioms atstovauja dvidešimt keturių tautų Karo Bonų Komitetai, buvo nustatyta Karo Bonais sukelti \$120,878,500, bet sukelta net \$341,386,435, arba 282 nuosimčiai, vietoje 100 nuos., arba 12.6 nuos. daugiau, negu buvo sukelta per Penktąją Karo Paskolą, kai Karo Bonų tarpe svetimaučių išparduota už \$303,079,152. Taip skelbia New Yorko valstijos nacionalių grupių pareigūnas F. W. Gehle.

New Yorko lietuvių irgi gana gerai pasirodė. Jie per Šeštąją Karo Paskolą Karo Bonų išpirkto už \$1,652,062 arba už \$37,632 daugiau, negu per Penktąją Karo Paskolą, kai Karo Bonų išpirkta už \$1,614,430.

Bendrai per visas šešias Karo Paskolas New Yorko valstijos lietuviai Karo Bonų išpirkto (bent tiek užsirašė New Yorko Lietuvių Karo Bonų komitete) sekamai:

Pirmoje Pask. \$1,200,000
Antroje 1,412,000
Trečioje 1,047,000
Ketvirtoje 1,406,000
Penktoje 1,614,430
Šeštoje 1,652,062

Bendrai viso už.....\$7,331,492
Ačiū visiems, kurie Karo Bonų pirkto ir lietuvių komitetuose užsirašė.

UŽ N. Y. L. Karo Bonų Komiteto valdybą—
J. B. Laučka, sek.
P. Bajoras, pirm.

CEKAI GERINASI STALINUI

Londonas.—Šausio 31-mą deku vyriausybė ištrėmė pripažino lenkams Maskvos primetę vyriausybę. Matomai, čekai, su prezidentu Eduard Benešu priėmė šakų, gerinasi Stalinui, kad jis jiems neiškirstų tokio špoto, kaip iškirto lenkų vyriausybę ištrėmė.

IŠ MŪSŲ VEIKIMO CENTRO

IS FEDERACIJOS CENTRO RASTINES

2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois

Išsiųdami pirmąjį siemet pranešimą iš ALRKF centro į skyrius, apskritis ir paskirus veikėjus, pasitikime, kad per visus metus kiekvieną mėnesį pajėgime tokiais pranešimais jus painformuoti. Tik prašome vieno dalyko: perskaityti tuos pranešimus mėnesiniuose susirinkimuose.

1944 Metų Centro Veikla

Praėjusieji metai Federacijos centro valdybai buvo labai sunkūs. Jos rankos buvo pilnos darbų, surištų su bendromis visų Amerikos lietuvių patriotinių grupių pastangomis Lietuvai gelbėti. Visi centro valdybos nariai buvo įsikinkę į visų mūsų jėgų organizavimą Lietuvai laisvinti ir jos žmonėms šelpti.

Veik visą atliekamą laiką nuo savo kasdieninių darbų turėjome pašvesti Amerikos Lietuvių Tarybai stiprinti, Lietuvių Am. Informacijų Centru steigti ir Bendram Amerikos Lietuvių Selpimo Fondui organizuoti. Federacijos valdyba šiuose darbuose parodė daug iniciatyvos, įdėjo daug darbo ir dėl to ji žymiai prisidėjo, kad virš suminėtos organizacijos, ir įstaigos būtų suorganizuotos, legalizuotos ir stipriai veiktu.

ALT isteigtas LAIC (Liet. Am. Informacijų Centras) sekmingai veikia. Jo adresas—LAIC, 233 Broadway, New York 7. N. Y.

BALF adresas—19 W. 44th St., New York 18, N. Y. Fondas gerai ir sekmingai veikia. Jam pirmininkauja energingas kun. dr. J. Koncius.

Kadangi šių būtinai reikalingų organizacijų veikla yra įėjusi į normales vėzes, Federacijos valdybai gal liks truputį laiko mūsų veikimo centro—Federacijos reikalais daugiau rūpintis. Nors, aišku, ir centro valdybai, ir skyriams ir apskritims teks nuošir ALT, tiek BALF.

Kas Veikta Federacijos Reikalais

Nepaisant to, kad daug dirba bendrais lietuvių tautos reikalais, Federacijos centro valdyba tiesiogines savo pareigas vis tik atliko. Skyriai ir apskritis taip jau normaliai veikė ir ryšius su centru palaikė.

1944 m. vasario 14 d. McAlpin Hotel, New Yorke, buvo atliktas svarbus ALRKF centro valdybos susirinkimas, kuriame priimta svarbių nutarimų: 1. Lietuvių Kultūrinį Institutą padaryti autonomine ALRKF šaka ir sudarytas direktoriatas. 2. Vieton

by Groups", kuriame kalbama apie suorganizavimą politiško komiteto, kurio tikslu būtų ginti mažųjų tautų reikalus, tai šale Lenkijos, Latvijos, bei Estonijos yra minima ir Lietuva.

Tame pačiame laikrašty, Honor List For Roman Catholic High School pranešime, tarp daugelio kitų yra pažymėti ir šie lietuviukai: Jonas Mateičius, Danielius Staniškis ir Jonas Gregitis. K. V.

IŠLAISVINO 200,000 PRANCOZŲ

Paryžius.—Šausio 31-mą gautas pranešimas iš Maskvos, kad bolševikų užimtoje Lenkijos ir Silezijos teritorijoje išlaisvinta 200,000 prancūzų, kuriuos nacių buvo paėmė nelaisvėn. Dabar tie prancūzai galės grįžti į savo šalį.

Philadelphijos "The Catholic Standard and Times", vasario 2-raj tilpo ilgas straipsnis "United Nations Advisory Council Urged

Mokykimės Gyventi Naujam Pasauli

Rašo DR. MARGARET MEAD

(Tęsinys)

Amerikiečiai šandien turi svarstyti problemą kas link auklėjimo vaikų, kurie prie visko turės prisitaikinti ir taip sako "visur būti namie." Yra problema tėvams, kurie patys užaugo mažoje vietelėje Europoje, seno pasaulio Milano gatvėje, arba naujo pasaulio Bostono gatvėje.

Praeityje, kada žmonės gyvenė mažose grupėse, jie retai apsisprendė tą vietą arba gatvę ir natūralu, kad tie tėvai auklėjo vaikus taip, kad tie kitur negalėjo gyventi. Jų vaikai buvo pripratę prie ypatingo maisto, visas kitas maistas buvo šunims arba netinkamas valgyti. Jie mokino vaikus nevertoti puoduką, kito asmens vartotą. Neleido jiems draugauti su kitų grupių žmonėmis, nes toks draugingumas galėjo vesti prie meilės ir apsiavėdimo—kas pašalintų vaikus nuo tėvų, arba atvestų nepažįstamą į jų namus.

Jie norėjo, kad vaikai gerbtų tik savo žmones, savo kalbą, savo papročius ir kitus savus standartus.

Jeigu šis būdas auklėti vaikus būtų pilnai įvykdytas, mažai žmonių būtų atvykę į Jungtines Valstijas ir ši šalis nebūtų taip tirtstai apgyvendinta.

Žmonės, kurie čia atvyko, buvo daug drąsesni už savo tėvus. Kiti, taip, nebūtų atvykę. Tie pirmieji tuoj parsitraukė kitas gimines, draugus, pažįstamus ir jie visi atvyko rasti geresnį gyvenimą, negu paliko savo tėviškėje.

Jungt. Valstijas perkelta papročiai ir gyvenimo būdai įvairiausių tautų Europoje. Atvykę žmonės su savais gyvenimo būdais, miestuose ir jie ragino savo vaikus neprisiidėti prie kitų tautų žmonių. Pasitaikydavo, kad antros ir trečios genkateva vaikai buvo tokie bailūs, koki

buvo jų tėvai sename krašte. Amerika jiems nieko nereikšė. Jos prgų nematė ir nesinaudojo. Jiems nerūpėjo gauti geresnį darbą, valgyti įvairų maistą, dirbti su žmonėmis kitų tautybių, rasių arba tikėjimų. Toli nuo savo namų jie neidavo, pažindavo tik savo tautos žmones.

Imigracija jau sustoję plaukinti vienu keliu skersai Atlantišką ir žmonės skirtingų gabumų ir skirtingų vilčių keliaus į pietus, į šiaurę, į rytus ir į vakarus.

Kas vaikams šandien būtinai reikalinga?

Visų pirma, jie auri pasitikėti kitais, nesibijoti žmonių apie kuriuos girdėjo tėvus kalbant šmeižiančiai ir su neapykanta.

Ypač miestuose, kur žmonės prisigrūdusiai gyvena, daug motinių neleidžia vaikams žaisti su kitų tautų vaikais. Joms nepatinka, kaip kiti vaikai apsiarengę, kaip jie žaidžia, kokį maistą valgo ir mažučiams vis pataria — "nedarykite taip, kaip jie daro, nekalkite kaip jie kalba." Taip darydamos motinos įkepia nepasitikėjimo ir neapykantos dvasią.

Ar galimas daiktas, per ištisą dieną dirbti su kitais, važiuoti busais ir gatvėkariais su žmonėmis, kurie visiškai kitoki ir apie juos visai nekalkėti? Ne! Tėvai turi būti pavyzdžiai savo vaikams, neturi kalbėti apie žmones kitų tautų arba tikėjimų su neapykanta.

Tėvai turi atsiminti, kad vaikai klauso jų pasikalbėjimų. Ir per dieną šimtus kartų jie apneka kitus. Ir taip jie nustato vaikų pažilūras į kal kuriuos asmenis. Vaikai, sėkdam tėvų pavyzdžiu, vieną asmenį gerbia, kitą nekendžia. Tėvai turi atsiminti, kad visuomet jie turi būti geras pavyzdžiai savo vaikams.

(Bus daugiau)

BENDRAS AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDAS JAU TURI 103 SKYRIUS

1944 m. gruodžio 6 d. buvo gar- sinta, kad Bendras Amerikos Lietuvių Fondas turi 77 pilnai susitvarkiusius, registruotus skyrius. Gaudamas paramos iš visu...

Massachusetts Valstybėje

Westfield, No. 96, pirmininkas Zigmas Jugelevičius. Šios valstybės lietuviai greit ir gana gerai susiorganizavo šalpos dar- bui, bet vis dėlto ir čia dar stings...

Michigan Valstybėje

Susimildami, vieno skyriaus De- troite visi dideli Michigano valsty- bės garbingai atstovauti neužtenka. Juk ten vis eilę pasiturintųjų lietu- vių kolonijų: Grand Rapids, Mus- kegon, Muskegon Heights, Jackson ir...

Nebraskos Valstybėje

Ši valstybė nebraskos. Nėra ten nei vieno registruoto skyriaus, nors gir- lietis iš spaudos, kad Omahoje para- piš lietuviai rūbus renka. Labai lai- kas ten susiorganizuoti veikiam sky- riui.

New Hampshire Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Nashua ir Keene, o engvair ten jie galėtų būti; juk gerų lietuvių ten visai yra. Reikia tik tiems pajudėti, prisiminti pareigas ar- tūm.

New Jersey Valstybėje

Elizabeth, No. 79, pirmininkė Steph- anie Laucius. Elizabeth, No. 80, pirmininkė An- tonina Baronas. Elizabeth, No. 81, pirmininkė Ur- ulė Džiovelis.

New Yorko Valstybėje

Brooklyn, No. 82, pirmininkė Ona Valaiteienė Moteryų Vienybės sky- riui. Brooklyn, No. 90, pirmininkė Ge- nevieve Zovyte.

Ohio Valstybėje

Lietai, veikė tik keturi skyriai, o ga- lėtų būti įsteigti dar tokios vietos, kaip Dayton, Youngstown, Steuben- ville, Lorain, Powhatan, Cambridge Zanesville, Alliance, St. Clairsville ir Toledo.

Oklahomoje

Ši valstybė, bet Wilburton yra pa- kankamai lietuvių skyriui įsteigti.

Pensylvanijos Valstybėje

Mahanoy City, No. 83, pirmininkas kun. Pijus Čična. Scranton, No. 87, pirmininkas Frank Sack. Philadelphia, No. 88, pirmininkas Juozas Burgas.

Rhode Island Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Providence, bet skyriaus ten BALT dar neturi, o ten jo labai reikėtų, nes daug gerų žmonių ten gyvena.

W. Virginijos Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius, o lietuvių ten nemaža po truputį. Minden, Osage,

Thomas, Riversville ir Moundsville. Malesmi skyriai galėtų ten įsikurti.

Wisconsin Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Milwaukee, Racine ir Kenosha. Bet jie galėtų dar įsteigti Ashland, Rhinelander, Sheboygan ir Port Wash- ington.

Kanadoje

Kol kas veikia tik vienas skyrius To- ronto, o dar reikėtų juos turėti Mont- realy, Hamiltone ir Winipege.

Pacifiko Pakraščiuose

Veikia tik vienas skyrius Los Angeles, Cal., o galėtų būti skyriai San Fran- cisco ir Oakland, Cal., Oregon City ir Portland, Ore., taipgi Seattle, Ta- coma, Villamette ir Roslyn, Wash.

Viduriniuose Vakaruose

Labai pageidautini skyriai Omaha, St. Louis, Cedar Rapids, Sioux City, ir Kansas City.

Kas didžiausias, kas duoniausias

Didžiausiu skyriumi dar vis pa- silieka Bostono skyrius su 187 nariais, jo dar nickas nepalenkė, nors labai vertėtų pabandyti.

Duosnumu pirmiau Lewistone

lietuviui buvo pirmieji, bet pas- taruoju laiku Los Angeles Kul- tūros ir Labdros Klubas labai gražiai duosnumu pasižymėjo prie pirmesnių skyriaus aukų pri- dėdamas daugiau \$100. Tame mieste turime apie 80 susipratusių lietuvių. Jų kolonija suau- kavo \$160. Taigi tuo žmogaus po \$200. Jei tuo keliu pasuktų visų kitų miestų lietuvių—tur būt, lengvai supluktų arti pu- sės milijono dolerių.

Fondas labiausia pageidauja

kuo daugiau narių turėti. Tad prašome vietos visuomenės veiki- giai padidinti esamus skyrius ir įsteigti naujus. Tvirtai pataria- me prie skyrių pritraukti ir kitų tautų žmones, lietuvių pažista- mus ir draugus. Metinis mokes- tis tik \$1, iš kurio 50c. pasilie- ka skyriaus izde vietinei veiklai plėtoti.

Konstitucijas (status) ir kitas informacijas mielai prašantiems

atsiunčia Fondo ofisas, tik pra- šom pranešti savo adresą.

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA

19 W. 44th St., New York 18, N. Y.

NORWOOD, MASS.

BALF Skyriaus Prakalbos

Sausio 21 dieną Lietuvių Pili- ečių Bendrosios svetainėje įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 22 skyriaus sureng- tos prakalbos. Kalbėjo „Darbi- ninko“ redaktorius A. F. Knei- žys ir „Keleivio“ redaktorius S. Michelonas. Abu kalbėtojai pa- sakė patriotiškas kalbas, nurodė reikalingą priklausyti prie Šalpos Fondo ir rinkti drabužius suvar- gintiems Lietuvos žmonėms; taipgi nurodė baidyti Lietuvos žmonių padėti.

Kai kalbėtojai nurodinėjo oku- pantų žiaurius darbus, o ypatin- gai dabar rusų bolševikų elgesį su Lietuvos žmonėmis, tai mūsų lietuviški komunistiniai labai ne- rimavo. Mat, jiems nepatinka tie- sia apie bolševikų darbus, o y- patinai komunistinė moterėlis nenusidėjo kedėse, tarsi jose bū- ty prikalta vinių ar žirnių papil- ta.

Dainų programą išpildė iš So- boston, Mass., „Gabijos“ choras, vadovaujant Stasiui Paurai. Su- dainavo keletą gražių lietuviškų dainų. Choras gražiai pasirodė.

Prakalbos ir dainos žmonėms labai patiko. Publikos buvo daug—pilna svetainė. Prie Šal- pos Fondo prisirašė 25 nariai ir 2 draugijos. Buvo renkamos aukos padengimui skyriaus išlai- dy. Kadangi išlaidų mažai bu- vo, tai už likusius pinigus bus nupirkti reikalingi drabužiai ir paslūsti į centrą. Aukų surink- ta \$75.35. Rinkėjais buvo J. Piežis, J. Versiackas, P. Kručas ir V. J. Kudirka.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 22 skyrius gerai veikia ir jau yra surinkęs 2,666 svarus (46 dėžes) drabužių, ku- rie išsiųsti į centrą. Drabužius ir dabar galite atnešti į parapi- jys.

VAKARINĖS PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ KONFERENCIJA

Laikyta sausio 21 d., 1945 m. Lietuvių Piliiečių svetainėje, South Side, Pittsburgh, Pa.

Konferencija pradėta 3 val. po pietų.

ALT Pittsburgh'o skyriaus pirmininkas J. B. Tamkevičius paskyrė į mandatų komisiją An- taniau Naujelyte, J. Virbicką ir A. Vainorių.

Kol komisija atliko mandatų patikrinimą, konferencija išklau- sė United War Fondo atstovo sveikinimo kalbą ir „L. 2.“ re- daktoriaus S. Gabaliausko pa- skaitą. Prelegentas kalbėjo te- ma: „Laisvės Lietuvai reikalaus- jam...“ ir toje paskaitoje vaiz- dziai nupiešė lietuvių tautos kau- sas netolimoje praeityje už sa- vo laisvę ir tvirtą dabartinę lietu- vių kartos pasiryžimą iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Daug karštų žodžių pre- legento buvo pasakyta lietuvių tautos atskalonų komunistų adre- su.

Mandatų komisijai priėmus de- legatus ir prisegus ženklelius— pasirodė dalyvavo 77 delegatai, reprezentuojant 27 draugijas.

Sudarytas konferencijos prezi- diumas iš pirm. P. Dargio, dvie- jų vice pirmininkų—F. Rodgers ir A. Mažeikos, iš dviejų sekre- torių—S. Bakano ir Onos Nau- jelytės.

ALT skyriaus vardu išdave ra- portus sekretorius S. Bakanas ir izdininkas J. Greblūnas. Iš pra- nesimų paaiškėjo, kad peraitais metais ALT skyriaus atliko daug naudingų darbų. Bendrojo Lie- tuvių Šalpos Fondo Pittsburgh' apskrities vardu išdave konferen- cijai raportą to apskrities pirm. Adelė Gabaliauskienė, kuri pra- nešė, kad Pittsburgho mieste ir apylinkėje veikia 5 BALT sky- rių su 400 nariu. Tie šeši skyriai sudaro BALT Pittsburgh'o apskritį, kurią daug pasidarbo- vo, kad įvykdyti Lietuvių Fondo luncheon. William Penn vieš- buty, ir praveisti Pittsburgh'e rū- bus rinkimo vaju, kuris dar te- beina.

Po šio pranešimo konferen- cijoje kilo labai smarkios diskusij- os. Dalyvavę susirinkime keli komunistiniai, kurie buvo atvy- kę kaip atstovai kelių lietuviškų klubų, ėmė daryti priekaištus BALT valdybai, kodėl ji nesu- čia surinktų rūbų per Russian War Relief, o kranauti į san- dėlius. BALT veikėjos A. Ga- baliauskienė ir V. Količienė, rimtai paaiškino, kad per Rus- sian War Relief siunčiami ru- bai tik Rusijos žmonėms ir net pati Russian War Relief valdy- ba negarantuoja, kad per ją siun- čiami rūbai galės pasiekti Ru- gijos kaimynų kraštus, kaip Lie- tuva ir kitus. Tačiau Sliakas, Urbonas, J. Miliauskas ir Ma- žukna užsispyrę įrodinėjo, kad Russian War Relief siunčiami rūbai pasiekia Lietuvą, nors tam įrodyti jie neturėjo kitokio ar- gumento, kaip tik laiškus talpi- tiesiems komunistinėje spaudoje.

Toliau sekė aukų priėmimas. Daugelis draugijų aukojo po 5, 10 ir 25 dolerius, o viena, bū- tent, Lietuvių Pašalpinė Drau- gija, iš McKees Rocks per sa- vo atstovus Petrą Pranckevičių, Jurgį Parčiauską ir Eva Miller

jos svetainę arba į Lietuvių Pili- ečių svetainę, kur bus priima- mi.

BALF 22 skyrius jau turi 115 narių ir 5 draugijas. Visiems Šalpos Fondo skyriaus susirinki- mams ar kitokiems parengimams šv. Jurgio lietuvių parapijos ir Liet. Piliiečių B-vės svetainės y- ra duodamos veltui.

Lietuviai, dirbkime dėl suvar- gintos Lietuvos žmonių ir de- kime visas pastangas, kad Amerika greičiau užbaigtų ir laimėtų kar- tą ir kad Lietuva ir kitos tautos atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

Prakalbų vedėju buvo P. Bla- žys.

paaukojo net \$235. Viso surink- ta \$364.

Toliau darbų tvarkoje sekė A. Mažeikos referatas, kuris kalbė- jo apie prisirengimą Lietuvos ne- priklausomybės iškilimams. Re- ferentas įtikinančiai įrodė, kaip yra svarbu šiemet visiems lietu- viams dalyvauti Lietuvos nepri- klausomybės iškilimams minė- jime ir prisidėti aukomis prie Lietuvos vadavimo darbo.

Konferencijos delegatai pasi- žadėjo pasidarbuoti savo draugi- jose, kad iš visų draugijų kuo- daugiausia narių dalyvautų bū- siančiame Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris įvyks Pittsburgh'e vasario 18 d., Lietu- vių Piliiečių Svetainėje.

Povilas Dargis referavo ALT skyriaus pertvarkymo planą, ku- riuo einant dabar prie skyriaus galės priklausyti ne tik draugi- jų atstovai, bet ir pavieniai lie- tuviai, o Tarybos skyriaus val- dybą sudarys draugijų atstovai: nuo visų centralinių organizaci- jų po 3 atstovus ir visų kitų po 1 atstovą. Tas planas konferen- cijos dalyvių vienbalsiai užgir- tas ir būsiamon ALT skyriaus val- dybon, pagal naują tvarką, išrink- ti atstovai nuo visų draugijų.

Rezoliucijų komisija iš B. Pi- variūniūnės, S. Gabaliausko ir J. Stilsono, patiekė konferencijai visą eilę labai svarbių rezoliuci- jų ir sveikinimo laišką preziden- tuvi Rooseveltui, prašant užtarti Lietuvai ir pagelbėti atgauti jai laisvę ir nepriklausomybę.

Svarstant rezoliuciją apie rin- kimą aukų Lietuvos išlaisvinimo reikalams, Mažukna ir kiti jo draugai sakė, kad visai nėra rei- kalo darbuoti ir aukoti dėl Lie- tuvos išlaisvinimo, nes Lietuva jau rusų „išlaisvinta“.

Mažukna dar specialiai nū- rėdamas iškviči A. L. Tarybai, ku- rie vadovauja Amerikos lietuvių visuomenei visuose Lietuvos iš- laisvinimo darbuose, pavadinu ALT „didžiausiu raketu“ koks kada esą pasireiškės tarp Ame- rikos lietuvių. Suvažiavimo pir- mininkas P. Dargis pareikalavo iš p. Mažuknos atsaukti tą įrei- dimą ALT, tuo labiau, kad p. Mažukna jau ne pirmą kartą ALT veikimą praverdžiuoja „ra- ketu“. Mažuknai atsiaukius ir at- prašyti suvažiavusius, visi dele- gatai vienbalsiai, išskyrus ketu- ris Mažuknos draugus, nutarė pašalinti Mažukną iš suvažiavi- mo.

Visos rezoliucijos buvo vien- balsiai suvažiavimo dalyvių už- girtos ir baigiant suvažiavimą de- legatų tarpe viešpatavo nepapr- ai stipri pasiryžimo nuotaika ko- voti už Lietuvos išgelbėjimą.

Suvažiavimas baigėsi 7:30 val. vakare.

Kitą draugijų atstovų suvaži- avimą nutarta šaukti gegužės 13 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukakčiai paminėti.

Prezidiumas:

Povilas Dargis, pirmininkas F. Rodgers, 1-as vice-pirm. A. Mažeika, 2-as vice-pirm. S. Bakanas, sekretorius A. Naujelis, sekr. padėjėjas

REZOLIUCIJOS

1. Konferencijos dalyviai, iš- klausę ALT Pittsburgh'o skyriaus valdybos raportus, reiki- jos nariams padėką už atliktą darbą ir pasižadėta atėity dar stip- riau paremti ALT veikimą.

2. Kad išpildyti mūsų apylin- kei skirtą aukų kvotą—surinki- ti šiemet \$4,000 paremimui ko- vos už Lietuvos laisvę, konferen- cijos delegatai atsiaukia į visą Pittsburgh'o bei vakarinės Pen- nsylvanijos lietuvių visuomenę ir prašo kiekvieną gerą lietuvių šių metų vasario 16 d. uždarbį pa- skirti Amerikos Lietuvių Tary- bai bei ragina pasirašyti plati- namus pasižadėjimus.

3. Konferencijos delegatai, at-

NEW YORKO APYLINKĖS LIETUVIŲ KATALIKŲ SEIMELIS

Sausio 28 d. Apreiškimo para- pijos salėje įvyko New Yorko A- pylinkės Lietuvių Katalikų Sei- melis, kurin atvyko apie 150 ar- stovų nuo 35 draugijų. Svečių buvo apie 50.

Seimelį atidarė Federacijos apskrities pirm. Danielius J. A- verka. Maldą sukalbėjo kun. K. Paulionis. Prezidiuman išrinkta D. J. Averka, Kaz. Krušinskas ir P. Montvila; sekretoriais—Jur- gis Tumasonis ir St. Lukoševičius; mandatų komisijon — Mot. Mikolaitis, M. Sertvytienė ir T. Kubilienė; sveikinimų rezoliucijų — kun. K. Paulionis, muz. J. Brundza.

Sveikinimo kalbas pasakė Fe- deracijos apskrities dvasios vad- das kun. N. Pakalnis, kun. K. Paulionis, kun. J. Balkūnas ir J. B. Laučka (nuo Federacijos cen- tro).

Seimelio dalyviai susidomėju- siai išklauė pranešimų apie apy- linkės veiklą 1944 m. Labai pa-

jausdami tragišką Lietuvos būkl- eį, nutarė šiemet sustiprinti Lie- tuvos vadavimo darbą ir šiais me- tais suruošti dar bent dvi tokias konferencijas. Šių draugijų de- legatų konferencija nutarta šaukti gegužės 13 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukak- čiai paminėti, o jei aplinkybės leis gegužės mėnesio konferen- ciją rengti su bankietu užkviėiant į tą bankietą žymesnius vietos amerikiečių visuomenės veiki- jus ir politikus.

4. Konferencija nutarė išreik- ti pilną pasitikėjimą, Amerikos Lietuvių Tarybos prezidiumui ir palinkėti jam šiais metais tikrai sėkmingos darbuotės visuose Lietuvos vadavimo darbuose.

5. Konferencija rekomenduoja vietos Tarybos skyriui priimti iš skyrių netik organizacijų atsto- vus, bet ir pavienius narius, ku- rie sutiks kasmet paaukoti bent kokią nors auką Lietuvos gelbė- jimo darbu.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Reikale

Kadangi Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, kuris yra kaipo dalis United War Fund ir yra pilnoje valdžios prie- žiūroje, kaip labdarybės istaiga vienija visus Amerikos lietuvius vienam bendram labdarybės dar- bui ir labai daug gali pagelbėti Lietuvos žmonėms dėl karo nu- kentėjusiems.

Todėl šis ALT Pittsburgh'o skyriaus sukviestas draugijų at- stovų suvažiavimas, įvykęs sau- sio 21 d., 1945 m. Lietuvių Pili- ečių Svetainėje, 1723 Jane St., Pittsburgh, Pa., kviečia visas Pittsburgh'o ir apylinkės drau- gijas įstoti—likti nariais Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Fon- do, kad bendromis jėgomis ga- lėtumėm atlikti didesnę ir na- šesnę labdarybės darbą netik šio- je šalyje, bet ir daugiau pagel- bėti Lietuvos žmonėms dėl karo nukentėjusiems.

Užsiskaitant kreipkitės į

„GARSO“ ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

sidžiaugta, kad Lietuvių Diena gerai pasisekė. Nutarta ir šiais metais suruošti Lietuvių Dieną, kurios komisija išrinkta iš 4 pa- rapijų draugijų veikėjų.

Išsamius pranešimus turėjo Kazys Pakštas (apie šelpimo klausimus) ir adv. Kostas R. Jur- gėla (apie Lietuvos nepriklausomybės bylos gynimą). Buvo paklausimų. J. B. Laučka kalbėjo apie kultūring katalikų veiklą.

Seimelio dalyviai, nors ir ne- buvo to klausimo darbotvarkėje, gvyvai pajudino savo spaudos, ge- riau sakant, „Amerikos“ stiprini- mo reikalą. Buvo gvyvų pasisa- kymų. Visi pareiškė pasitenki- nimo „Amerikos“ turiniu, jos kryptimi. Pasisakyma už stipri- nimo vaju ir pasižadėta stropiai paremti.

Seimelis užbaigtas pirm. D. J. Averkos žodžiu ir kun. J. Bal- kūno maldą.

Po to visi seimelio dalyviai persikėlė į auditoriumą, kur bu- vo paruošta skani vakarienė. At- silankė ir svečių. Pajavairinimo programą atliko: Ona Zajankaus- kaitė (pasakė gvyvą monologą), M. Vizbarienė (pasakė savo du eilėraščius, labai atitikusius die- nos reikalams), B. Kaveckas (a- kordionistas) ir K. Kazlauskis (skambino gitara; abu jie ir pa- dainavo).

Vakarieneje sveikinimo žodį pasakytai buvo pakviesti kun. J. Aleksūnas, kun. P. Lekešis, kun. Pr. Aukštikalnis, S. J., K. Kru- šinskas, St. Subatienė (vyriausia- seimininkė), J. P. Mačiulis, EL. Jurgėlienė, Iz. Laučkienė, P. Montvila, J. Buivydas, Eugenija Karpiūtė. Programos vedėju bu- vo D. J. Averka.

Seimelis praėjo tikrai pakilu- sia ir kūrybine nuotaika. A.

NEW HAVEN, CONN.

Parapijos Vakariene ir Lie- tuvos Laisvės Šventės Paminėjimas

Vasario 11 d., mūsų kolonijos lietuviams yra neapsakomai svar- bi diena. Tą dieną įvyks šv. Kazimiero parapijos metinė va- karienė, prie kurios rūpestingai ruošiasi klebonas ir visa rengi- mo komisija. Kas dalyvavo va- karienėje praeitais metais, žino kokiose maloniose aplinkybėse praeitais metais, taigi ir šiemet neteisai sakys dalyvauti ir paremti klebono didelę darbuotę.

Vakarienės tikietais \$2.00 asme- niui.

Tą pačią dieną vakarienės me- tu bus paminėti ir Lietuvos Ne- priklausomybės šventė. Ta pro- gra yra ruošiamą graži programa su dainomis, kalbomis ir kitais pamarginimais. Kviečiam visus vietos geros širdies lietuvius bei lietuvautes ruošti dalyvauti šia- me parengime, kad tinkamai pa- minėti Lietuvos nepriklausomy- bės šventę ir pareikšti savo tro- škumą dirbti ir aukotis, kol Lie- tuva vėl bus laisva ir neprikla- soma valstybė. M.

Connecticut Valstybėje

Ansonia, No. 78, pirmininkas S. Bujanauskas. Skyrius ugdė J. Thompsonas, No. 97, pirmininkas J. Malinavičius.

Illinois Valstybėje

Springfield, No. 84, pirmininkas P. Shinkus. Rockford, No. 85, pirmininkas J. Baciulis. Vaukegan, No. 94, pirmininkas Pr. Būjanaukas.

Indianos Valstybėje

Clinton, No. 92, pirmininkas Pranas Patasius. East Chicago, No. 95, pirmininkas Udele Gustaitis. Gary, No. 98, pirmininkas kun. J. Maris.

Maine Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Lewistone ir Rumfordo skyriai, bet dar galėtų susikurti sky- rių Milnocket, nes ten yra tautiš- to susivienymo kuopa.

Maryland Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Baltimorės sky- rių, bet lengvai dar galėtų įsteig- naujas skyrius Curtis Bay.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko)

DAINŲ IR JUOKO JOMARKAS

Paras vienam akte. Veikalas ku- riam rinktinė juokų, nepaprastai puošni ir žavingas dainų. Vaidinti- jus kvies ir begalė žiūrojų. Vaidinti- jus kvies ir begalė žiūrojų. Vaidinti- jus kvies ir begalė žiūrojų.

OMEDIJOS

Paras vienam akte. Tai veikalas puikiai juokų, gvyvų dainų, kurių padarys gudrumą, kuriame bus būdė klaidų. Suvaidinamas į- tias minutes. Vaidinime dalyva- jus asmenys.

Paras vienam akte. Tai veikalas puikiai juokų, gvyvų dainų, kurių padarys gudrumą, kuriame bus būdė klaidų. Suvaidinamas į- tias minutes. Vaidinime dalyva- jus asmenys.

RIKOS KAIMO MOKYKLA

Paras vienam akte. Tai veikalas puikiai juokų, gvyvų dainų, kurių padarys gudrumą, kuriame bus būdė klaidų. Suvaidinamas į- tias minutes. Vaidinime dalyva- jus asmenys.

Rhode Island Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius Providence, bet skyriaus ten BALT dar neturi, o ten jo labai reikėtų, nes daug gerų žmonių ten gyvena.

W. Virginijos Valstybėje

Ši valstybė turi skyrius, o lietuvių ten nemaža po truputį. Minden, Osage,

ARSO ADMINISTRACIJA

Sepp Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE Parasė Kun. M. J. Dufly, vertė kun. J. K. Miliauskas KETVIRTOJI LAIDA Kaina: 20c už vienetą, 15c perkant 5 ar daugiau Kadangi mūsų išeivijos vaikų dvasinė kalbos nemoka, tad mokytojai bei mokytojos prisiėina ti- kėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. To- kioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių kalba. Šis katekizmas ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai. Užsiskaitant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)
Laiskai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.
VYKDOMOJI TARYBA
Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.

I. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2ros kuopos susirinkimas bus vasario 11-tą dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.
PITTSTON, Pa.—7tos kuopos susirinkimas bus vasario 11-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje.
WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus vasario 11-tą dieną šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambaryje 1:00 val. po pietų.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popieriūsi. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai angliu ir lietuvių kalbose. Knygute mažo formato. Galbūt moteris ją įsidėti ir ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—'Kaip Tapti Amerikos Piliečiu?', idėkite į konvertą 25c. ir pašyskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

AURORA, Ill.—154tos kuopos susirinkimas bus vasario 11-tą dieną 1-mą valandą po pietų, k. p. raštiniuko bute: 1336 Superior St. Visi nariai teikis susirinkti.
NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus vasario 11-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėje tuoj po sumos.
DETROIT, Mich.—171mos kuopos susirinkimas bus vasario 11-tą dieną šv. Jurgio parapijos svetainėje nuo 12:30 val. po pietų. Visi nariai maloneite sueti.

DETROITIEČIAI VASARIO-FEB. 18-TĄ MINEŠ LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ

MARIJONA R. GALINIENE. pasijymėjusi dainininkė. dainuos vasario 18 d. Detroito lietuvių bendrame paminėjime Lietuvos Nepriklausomybės Šventės Lietuvių Svetainėje, 25-ta ir W. Vernor.

Detroito lietuvių draugijų centras rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmės vasario 18 d. 11 val. šv. Antano bažnyčioje kleb. kun. I. F. Boreišis atnašaus šv. Mišias už lietuvių kariuomenę ir kitus, kurie žuvo kovodami prieš Lietuvos pavergėjus. Po pamaldų 3 val. p. p. buvusiųjų lietuvių svetainėje, 25-tos ir W. Vernor, bus patriotinė programa. Kalbės Lietuvos konsulas iš Chicago dr. P. Daužvardis, miesto majoras Edward Jeffries, žurnalistas Paul Deac, kun. I. F. Boreišis, E. Paurazienė, adv. J. P. Uvick, adv. V. A. Conrad. Dainuos solistė Marijona Galiniene.

SHENANDOAH, PA. Darbai

Anglies kasyklos dirba pilną laiką. Kasyklų savininkai nušikandžia darbininkų trūkumui. Mat, angliakasiai daug mažiau uždirba, negu karo pabūklų dirbtuvių darbininkai, todėl daug angliakasių išvažinėjo į didmiesčius, kur gauna lengvesnius darbus ir daugiau uždirba. Pasikeitė ir anglies kasmio būdai. Gana daug anglies iškasa ma ne senoju būdu lendant giliai po žeme, bet iš viršaus. Milžiniškais kastuvais—steam-shovel vadinamais—nukasa žemės paviršių, kol pasiekia anglį. Yra kasama iki 50 pėdų gylio iki angli pasiekia. Po to mažesniais kastuvais kasa anglių ir veža į valymo dirbtuve. Daug anglies randa sijdami senas išmatas. Mat, seniau valymo būdas nebuvo taip tobulas, tad išmatose liko daug anglies. Tų išmatų apie senas kasyklas yra dideli kalnai. Iš tų kalnų dabar veža į taip vadinamus brakers, kur sioja. sultuoja ir valo. Tokiu būdu kompanijos gauna daug anglies, nors prastesnės rūšies. Ją maža su geresnės rūšies angliu iškasta iš po žemės ir už priimtą kainą parduoda. Suprantama, kompanijai pelnas didėja. Pernaui metais kietosios anglies iškasta ir parduota 62 milijonai tonų. Aštuoni milijonai tonų pelno skiriama dėl Raudonojo Kryžiaus ir pusė priėmimui grįžtančių kareiviu. Tikietai po 35c. A. L.

NENUTROKSTANTI EILE SVENTŲ MISIŲ UZ LIETUVOS LAISVĖ!

(Nuo vasario 16 d. 1944 iki vasario 16 d., 1945)
Vasario 9—šv. Petro ir Povilo parap., Chicago, Ill.
Vasario 10—šv. Kazimiero parap., Nashua, N. H.
Vasario 11—Liuoro Pano parap., Queens Village, N. Y.
Vasario 12—St. Robert's Hall, Pomfret, Conn.
Vasario 13—kun. J. Prunskis, Washington, D. C.
Vasario 14—kun. J. Prunskis, Washington, D. C.
Vasario 15—šv. Petro ir Povilo parap., Chicago, Ill.
Vasario 16—šv. Juozapo parap., Binghamton, N. Y.

BALTIMORE, MD. Nuotrupos

Altoriaus ir Rožančiaus Motery Draugija
Virš 15 metų mūsų parapijos gyvuoja moterų draugija, kurios tikslas yra pagerbti Jėzų Šv. Sakramente prisidedant prie papuošimo Jo altoriaus ir parodyti meilę Marijai atkalbant jos gražiausią maldą Ražančių. Per tuos praėjusius 15 metų draugija daug ką nuveikė kaip bažnyčios gerovei, taip pavienių moterų pašventimui. Draugijos priedermė yra kas ketvirtą mėnesio sekmdienį priimti šv. Komuniją būryje per Mišias 8:30 val. ryte, lankyti ligonius, laidoti numirusius ir mokėti 10 centų duoklę kas mėnesį. Kun. dr. Mendelis suorganizavo šią draugiją ir iki šiai dienai tebėra jos dyvasios vadas. Sekmdienį, sausio 28 d., po Novenos pamaldų įvyko šios draugijos metinis pasisvečiavimas ir susirinkimas. Abu mūsų kunigai dalyvavo pasisvečiavime. Po užkandžių kun. Antanas Dubinskas pasakė kalbą, kurioje gyrė dr-jos nuopelnus, primindamas, kad jo globojamos dvi d-jos, Sodalicijų ir Šv. Vardo vyrų, gerai gyvuoja dėlto, kad mamytės paragina savo vyrus ir dukreles pildyti tų draugijų pareigas. Nusizėminęs kun. Dubinskas prisipažino, kad Altoriaus ir Rožančiaus dr-ja šiandien yra didžiausia, o gal ir svarbiausia d-ja mūsų parapijos. Po kun. Dubinsko kalbos kun. dr. Mendelis apdovanojo pereinū metų valdytojos nares tinkama dovana. 1945 metų valdybū išrinktos: pirm. Sofija Mandravickienė; vice pirm. Magdalena Vyšniauskienė; raštininkė liko pati Magdalena Kleinotienė, tarnaujanti draugijai nuo jos įsikūrimo parapijoj; tvarkėdame liko irgi ta pati Ona Valtarienė. Kun. dr. Mendelis sveikino naują valdybą linkėdamas gražiausių pasekmių jų darbe. Susirinkimas užbaigtas malda.

SANDELIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Auko Alterukas. Tiliš spaudimo, gražiai celuloido viršais, \$1.75. Vainikėliai, maža maldų knygelė, mišų maldos su paveikslais, paprastu aparū, 50c.; Vainikėliai, juodais odos aparū, \$1.25; Kantičkos, giesmių knyga 863 pusl., \$2.00; Gydyklos nuo Balmės Mirties, 50c.; Istorija Senu ir Naujų Testamentų, 25c.; Mikaldos Pasakojimai Pranašytais, 25c.; Kantri Elena, graži pasaka, 25c.; Gudus Pimenukas, graži apysaka, 25c.; Eustakijaus Graži Apasakymas iš Pirmy Amžių Krikščionybės arba Ilganymas šv. Kryžiaje, 128 pusl., 35c.; Sveikata Ligoniams, knygelėje aprašoma vaistų, 35c.; Knyga su Langvus Būdas Išmokti Angliškos Kalbos, 35c.; Kalbas su Saliamono Nosia, 10 centų; Sapanų Knyga, su paveikslais, \$1.25; Apie Dangų, Saule ir Žvaizdes, 10 centų; Sapanų Marijos Ape Kalno Alyvu, 15 centų; Gyvenimas Marijos, 35 centų; Istorija Abėlės, 10c.; I. 500 pusl., \$1.25; Kapitonas Velinas, apysaka, \$0.25; Burtininkas ir Burtininkė, 35c.; Posaiko Piloto Sūdijos Galas, 10c.; Girtuoklių Gadakos, 15c.; Karvės Nauda ir Sūrij Padarymas, 25c.; Patarėjų Vyrų ir Moterims, kaip apsaugoti nuo ligų ir kitoki reikalingi pamokiniai, 30 paviršū, \$2.50; Peki, kam ji reikalinga? su paveikslais, 30c.; Pagarbia Biezas, apysaka (kud papardė šieda turėsi, tzi viską žinosi), 20c.; Raktas ir Gyvenimas, 75c.; Ražančiai, juodi mediniai, po 25c. kukurviniai juodi su staciū kryželiu, po 50c., toki patys, tik ilgesni ir stambesni, po 75c.

PHILADELPHIA, PA. Išvyko Kariškon Tarnybon

Po viso mėnesio viešėjimo šia pas savo motiną, viešėdama Ievą Sasnauskienę, antradienį, vasario 6-tą, ir vėl į Europą, į karo sūkurį išvyko mūsų viešgentis, korporantas Juozas Sasnauskas. X.

Characteristic Points of The Soviet-Forced Election in Lithuania in July, 1940

On June 15, 1940, as the result of a ten-hour ultimatum, Lithuania was occupied by Soviet Russia in complete disregard of the solemn Soviet pledges and existing international treaties. This occurred after twenty years of exemplary friendly relations between Lithuania and the Soviet Union. In order to gain some semblance of justification for this *coup de force* Soviet diplomacy decided to stage mock elections. On July 6, 1940, the Soviet-appointed puppet government ordered elections for a new "Peoples' Diet" to be held on July 14. To insure the desired results, a special elections law was enacted on the same day by a decree of the puppet cabinet (*Official Gazette*, No. 715). The law read: "no one has the right to vote who is held in prison during the elections" (Art. 1), and "no one can be elected who has not the right to vote" (Art. 2). Thus vast numbers of Lithuanian patriots, who were arrested without trial before the actual "elections," were eliminated from voting and from holding office. According to a Soviet announcement, the puppet diet on July 21, 1940, "voted" to petition Moscow to incorporate Lithuania into the Soviet Union. On every possible occasion the Soviets endeavor to represent those elections and the so-called petition of the "Peoples' Diet" as expressions of the free will of the Lithuanian people.

On July 11, three days before the elections, mass arrests of prominent Lithuanians took place. Thus on the eve of the elections opposition was effectively stifled. The Communists were always a small minority in Lithuania; the number of Party members, as admitted by the Communists themselves, barely reached fifteen hundred. Pre-election meetings were organized exclusively by the Union of Toiling People, a tool of the Communist Party, especially created for election purposes. The main body of this organization consisted largely of political malcontents and vengeful communists, and noncommunist workers were terrorized into attending the meetings. Commissar Dekanozov's wishes were carried out by presenting only those candidates who had been previously chosen by the Communist Party headquarters; votes were taken by a show of hands. Sporadic attempts to boycott the elections or to introduce independent candidates were drastically suppressed.

The main point stressed by the organizers of the election campaign was that the new Diet was to insure the fulfillment of the Lithuanian-Soviet Mutual Assis-

tance Pact of 1939. The election platform of the Union of Toiling People did not mention incorporation nor did it mention the nationalization of land (speech by the Minister of Agriculture of July 11, appearing in *Lietuvos Aidas* of July 13, 1940), nor the introduction of Soviet currency into Lithuania (statement by the Minister of Finance, appearing in *XX Amžius* of July 13, 1940); it only stressed full friendship and cooperation between Lithuania and the Soviet Union (see *Lietuvos Aidas* of July 6, 1940). There was not even a whisper of the true purpose of the elections: the incorporation of Lithuania into the Soviet Union. J. Paleckis, head of the puppet government, made no mention in his speeches of the imminent incorporation—not even in the speech delivered on July 11, a few days before the elections, in which he emphasized "friendship with the USSR." (See *Lietuvos Aidas* of July 14, 1940.)

Dr. A. Garmus, then Mayor of Kaunas and a candidate for election to the "Peoples' Diet," declared on the eve of the elections that:

It is the concern of every member of the Peoples' Diet that Lithuania shall remain independent in the future.

(*Lietuvos Zinios*, July 13, 1940.)

Therefore, even if the "Diet" had voted for the incorporation of Lithuania into the Soviet Union, it would have done so contrary to the platform on which it had been elected. As Solomon Schwartz rightly observed in his article "The Baltic Knot":

If the election, with the majority of the voters supporting this platform, is to be regarded as a plebiscite, then it was a plebiscite not in favor of incorporating the Baltic republics into the Soviet Union, but in favor of their maintaining their independence, and for a foreign policy based on friendship with the Soviet Union.

(*The New Leader*, February 26, 1944.)

Voting was compulsory in fact if not in theory. People were rounded up with the help of soldiers and taken to the polls, in some instances, in Red Army trucks. Those who refrained from voting were threatened with severe penalties as "enemies of the people." Government officials and employees were threatened with the loss of employment, and workers with the loss of their jobs. All were warned that their passports would be stamped at the polls, and that all those whose passports did not bear the requisite stamps, "L. S. 1940" (*Liaudies Seimas*—Peoples' Diet) and "Balso" (voted), would be considered "enemies of the people." To increase the number of voters, even citizens of foreign countries were urged to vote. The passports of some of the American citizens who returned to this country via Germany on the S. S. "American Legion" bear the stamp "L. S. 1940." A number of Polish citizens submitted their passports to be stamped. According to the testimonies of persons who voted, the voting was disorderly; the authorities did not examine a person's right to vote and did not look for his name in the list of voters. In this way it was made possible for outsiders to cast their ballots.

Only one list of candidates, selected in advance by the Communist Party, was available. There were only as many candidates as there were deputies to be elected to the Diet, namely, seventy-nine. Their "election"

was thus settled in advance. (For example, the precinct of Kaunas was entitled to ten seats in the Diet); that number was chosen by the Union of Toiling People (reported in the *Lietuvos Aidas* of July 6 and 7, 1940). No organized sabotage of the elections was possible. Soviet agents and Red Army soldiers stationed at the polls directed the procedure and examined the ballots. It was impossible to vote against the candidates. The only way in which the voters could register their disapproval was by casting ballots which were not valid. Many voters placed scraps of paper into the envelopes instead of ballots; some were inscribed with remarks derogatory to the Soviet invaders.

There are many factors which indicate that the number and the percentage of votes cast were established in advance of the voting. For example, a London newspaper had published the final and official results, which were given by a Russian news agency twenty-four hours before the closing of the polls. (See *The New Europe*, by Bernard Newman, p. 207.) The Soviet-proclaimed results of the elections were that 99.51 percent of the electorate voted, casting 99.19 percent valid votes (reported in *Darbo Lietuva* of July 17, 1940).

It is doubtful whether the votes were counted. According to some sources, the counting was started, but was discontinued in view of the disappointingly small number of valid ballots.

The *New York Times* described the elections editorially as follows:

The wonder is not that so many voted in this most sordid and most pitiful of all elections, but that anyone dared to stay away from the polls at all.

The people of the Baltic States had no more desire to vote "yes" in their one-party election than ours would have in similar circumstances.

(Issue of July 20, 1940.)

The Hon. Owen J. C. Norem, former United States Minister to Lithuania, who left the country after the elections, describes the events in his recently published book *Timeless Lithuania*:

It was emphasized that whoever failed to vote would be considered an "enemy of the people." This useful term always meant that unless the Lithuanians obeyed their Russian masters they would be treated to appropriate punishment in due season.

Voting day arrived and there was a "100%" movement to the polls. Only one ballot had been printed, of course, since the only legal party was the Communist Party. In order to insure a vote equally as good as those arranged by Herr Hitler, certain voting squads visited various precincts. One precinct was visited several times and the net result of the vote there was 122%. This error was quickly rectified but still stands as the most magnificent plurality of votes. (pp. 181, 182.)

Decision of The Puppet Diet

As a prelude to the Diet session of July 21, 2,000 prominent Lithuanians were seized by the GPU. The bereaved families have never learned the whereabouts of these innocent victims.

On July 21, 1940, the puppet Diet convened in the National Theater of Kaunas in an atmosphere of gloom and foreboding. According to the testimony of some of the deputies, Commissar Dekanozov and the Communist officials threatened that if anyone protested against the proposed incorporation resolution they would suffer the consequences as an "enemy of the people." Two of the deputies, the writer Dovydenas and Dr.

Garmus, on the evening of July 20, 1940, were summoned by N. G. Pozdniakov, Moscow's envoy in Lithuania, who told them:

News reaches me that you wish Lithuania to be free and independent.

Don't you dare to think that way. If tomorrow you do not vote for the incorporation of Lithuania into Bolshevik Russia, I warn you that you, your relatives, and even your acquaintances, may be sent to prison and even to Siberia.

(*Bolševizmo Siaubus Lietuvoje*, p. 42.)

Thus it became obvious to all concerned that the so-called "Peoples' Diet" was only a tool to whitewash the Soviet aggression of June 15, 1940.

The session hall was filled with Soviet officials, soldiers, and outsiders who sat among the deputies. No one was permitted to voice opposition.

If it is generally admitted that diplomatic representatives abroad are qualified to reflect and to interpret the aspirations and the sentiments of their people, then the declarations made by the Lithuanian diplomatic representatives have great significance. All, without exception, protested energetically on behalf of their silenced people against this falsification of the will of the nation to the Governments to which they were accredited, and also advised Kaunas accordingly. Not one legation or consulate was handed over to the Soviet by Lithuanian representatives. When they were forced under pressure to abandon their legations, as for example in the Axis countries, they forwarded the keys

to the Foreign Office of the Government to which they were accredited.

Here in Washington, on July 23, 1940, the Hon. Sumner Welles, then Acting Secretary of State, on behalf of his Government made a statement of significant importance:

During the past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics—Estonia, Latvia and Lithuania—were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion.

The people of the United States are opposed to predatory activities no matter whether they are carried out by the use of force or by the threat of force. They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any other sovereign state, however weak.

These principles constitute the very foundations upon which the existing relationship between the twenty-one sovereign republics of the New World rests.

It is obvious that the petition of the "Peoples' Diet" to join the Soviet Union and thus cast away Lithuania's independence represented only Moscow's wishes and not the will of the people. Therefore, the Lithuanian nation is continuing its sacred fight for independence irrespective of the change of color of the alien occupation—from red to brown and vice versa. Lithuania believes that justice and right will eventually prevail.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA

January 2, 1945

Rev. E. A. Gradeck, St. Casimir's Church, 339 Green Street, New Haven, Conn.

Rev. dear Father:

Received a pleasant surprise on opening your letter and discovering that it was from you. Not only was it a surprise but it was of great importance. The value of the plan in your letter to the Alliance and to future Lithuanian activity in America is inestimable.

You have the right idea and as a matter of frank opinion the only way that the Alliance is going to get the youth to become members is by the plan of which you write, through active interest of the Pastors in urging membership.

You and I have discussed the problem before and we agree that this is the only way.

The word problem is used as I think in a short space of time, a problem will develop where the churches organized built and paid for, will be lost to the Lithuanians. They can be retained for Lithuanians by our youth having a monetary investment in a Lithuanian society, paying benefits in case of death or in the form of an endowment. The results of having them organized will be the force to have them go blocks to attend their own churches.

Other races of people recognized possibilities of losing their race distinction many years ago. The best example is the Irish race. They establish churches in small communities and they form parishes out of larger parishes making it more convenient for the people to attend to keep them together. But, behind it all is the powerful Knights of Columbus, Catholic Foresters, and other societies keeping the people banded together.

The Poles, Slovaks and all races have very strongly organized societies, excepting the Lithuanians. Unfortunately, our leaders of the past decade or two did not concern themselves

with the future. Had they the foresight shown by your concern with the problem as is now become, the Lithuanian Roman Catholic Alliance would be at least 50,000 strong today.

What would that mean to the people? Political prestige, more business men and more employment of our young men and women at the Home Office.

Disorganized as we are, those young men and girls graduating from our parochial schools have a minimum of business men and institutions to which they can apply for employment.

This is the sad state of affairs. They come out of school and have no one friendly to appeal to for a job. They go out in the world on their own. Fortunately, many have made good. But, they do not owe a debt of gratitude to their class of people. Therefore, they have no interest and become lost to Lithuanian activities.

How many have graduated from colleges because of their athletic ability? But we do not hear from them after that.

It is not too late. The situation can be rectified to a great extent by the plan you have proposed and are working on.

I will be glad to go to Bridgeport on January 28, 1945, if the unforeseen does not prevent. There is no need for any group to lose its identity. They can retain their name, and be known as such; only a lodge number to be attached.

Members can pay quarterly, semi, or annually and in each case dues are just a little less. Payment by the year is the cheapest way, because less overhead is involved.

Under separate cover we are sending you some applications and brochures which show the amount of insurance that can be bought and the rates.

With best wishes and my sincere thanks for your kind interest in the R. C. Alliance.

Very truly yours,
Wm. T. Kvetkas,
Secretary

LITHS IN THE SERVICE

Sgt. A. Oberaitis Was Wounded in Action

Sgt. Anthony Oberaitis, son of Mr. and Mrs. Frank Oberaitis, 44 Jones St., Wilkes-Barre, Pa., was wounded in action in Luxemburg on an undisclosed date, according to word received by his wife, the former Helen Galdik Cleveland, Ohio.

He was a graduate of GAR High School, Class of 1935, and entered the service on October 15, 1941. He was overseas less than a month, when wounded. Prior to entering the service, he was employed by the Columbia Axle Company of Cleveland. A brother, Edward, is with the Naval Air Corps in the South Pacific.

Staff Sgt. R. A. Kudirka is Missing

Staff Sgt. Raymond A. Kudirka, son of Mr. and Mrs. John Kudirka, Vernon, Pa., has been

missing in Belgium since December 25. A graduate of Dallas High School and Central Islip Nurses Training School, N. Y., he was inducted into service in December 1942. Prior to entering the service, he was a male nurse in New York City. Staff Sgt. Kuderka went overseas in September, 1943 and served with the Third Armored Division of the First Army.

Lt. Wydie M. Krutulis Promoted

Headquarters, Panama Canal Department.—Promotion of Wydie M. Krutulis, 539 Front St., Warrior Run, Pa., from second to first lieutenant was announced by the Panama Coast Artillery Command.

Lt. Krutulis is a battery officer on duty with Lt. Col. Herbert S. Roemer's anti-aircraft searchlight battalion. He has served with the Coast Artillery forces in Panama since June 14, 1943.

FIVE REQUESTS BY UNCLE SAM

Washington.—The Government needs and asks its citizens in this week of the war to:

Answer the emergency call for 8,000 Medical WACS. Women from 20 to 50 are needed immediately for non-professional medical work in Army hospitals.

Help relieve the doctor and nurse shortage by taking a Red Cross Nursing Course.

Insist on proper identification before cashing dependency and government checks. Last year 13,439 government checks were stolen and forged.

Always include your mileage rationing record when applying for supplemental gasoline, to expedite action on your request and to help overworked gasoline ration boards. Many motorists have failed to do so, causing needless delay and extra work.

Help make vital ammunition.

SCHOOLS URGED TO FOREGO SPRING VACATIONS

Washington.—John W. Studebaker, United States Commissioner of Education, has given his support to the recent Office of Defense Transportation request that schools, colleges and universities forego their customary spring vacations this year.

"The Office of Defense Transportation," Mr. Studebaker said, "is asking organizations to cancel their conventions, and all individuals to forego all travel not absolutely essential. In line with that spirit of reserving travel facilities for the armed forces and war needs, the Director of the Office of Defense Transportation is requesting that spring vacations be canceled in schools, colleges and universities which have any considerable numbers of students, who live outside the community where the institution is located."

"The request seems to me both meritorious and practical. Probably 300,000 young people will be making spring vacation trips if the usual vacation plans are carried out. I believe that these young people and their parents will be glad to make this small sacrifice."

OWI

MARIANOPOLIS

Auką Marianopolio Kolegijai iš Bayonne, N. J.

Marianopolio mokyklos principalo kun. dr. V. Andriusko atsilankymo proga Bayonne, N. J. lietuvių katalikų parapijoje sausio 28 dieną šios vietos lietuvių katalikai jam įteikė 254 dolerių auką Marianopolio Kolegijai paremti.

Aukotojų priešakyje su stambia 50 dolerių suma buvo klebonas kun. M. Kemežis, maloniai priitaręs šiam žygiui.

Kun. M. Kemežiui ir jo dosniems parapijiečiams reikiame nuoširdžiai padėką už gausią auką.

Kun. A. Markūgas, Marianopolio Viršūninkas

IDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

Kiekvienam lietuviui verta įsigyti šias knygas:

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAL. Išleido Kunigu Vlencybė. Stambaus formato, 352 puslapiai. Knyga padalina į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnės ir parapijines mokyklas), spaudą ir įvairių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 nuotraukomis. Knygos kaina—kietais viršeliais \$3.00, paprastais aptaisais \$2.00.

NUSISYPSOK! Surasė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinė juokų knyga. Ji nusipirkę nesigailėsite, nes tai tenyben mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupaskojimais. Pakartotinai teks ta knyga susieskoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrūta gražiais aparais. Jų randa 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 dolerių puslapių. Iki šiol buvo pardavama po \$1.00, dabar beveik visu treddaliu nupiginta ir parduoda tik už 70 centų.

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parasė P. Jurgelė. Turinys: Darius ir Girėno gyvenimo ir veikimo apvaldas. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Zlygia atgarsiai pasaulyje. Darius ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuvos Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetas. 384 puslapiai su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E South Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

UŽSISAKYKITE LITHUANIAN BULLETIN

Angly kalba redaguojamas! Išleis kas mėnuo. Rimti politiniai editorialai visais Lietuvos liediančiais klausimais. Daug svarbių žinių ir PIRMO SALTINIO apie gyvenimą okupuojamoje Lietuvoje ir, apskritai, Pabaltij.

Lithuanian Bulletin stovi už LAISVĄ, NEPRIKLAUSOMĄ IR DEMOKRATINĘ LIETUVĄ SU SOSTINE VILNIUJE IR UOSTU KLAIPEDOJE.

Dažnai duoda nemokamus priedus ir LIETUVOS PRAETIES, DARBATES IR ATEITIES.

Bibliotekinėj talkininkauja kvalifikuoti specialistai ir viso Pabaltij.

Metinė prenumerata—\$5.00. Užimokėte \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletenui rėmėjais (Sponsors). Užimokėte \$100 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletenui garbūs rėmėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Čekas ar Money Orderius prašoma adresuoti: LITHUANIAN BULLETIN, N. 78 WEST 104th STREET, NEW YORK, N. Y.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, February 19, 1945, at 10:00 o'clock a. m. Estates of Anne M. Langdon, Oliver W. Langdon, Exr.; Edward Munley, Rose Reynolds, Extr.; Lou Metta Thomas, P. L. Drum, Trustee; Guy Hiltensbender, Ralph Hiltensbender and Gedina Hiltensbender, Exrs.; Robert H. Jones, James P. Harris, Exr.; Jonathan R. Davis, Albert G. Davis, Exr.; W. M. Alexander, Abram Salasburg, Admr.; Emily D. Hillman, G. S. McClintock and Wyoming National Bank of Wilkes-Barre, Exrs.; Orestia K. Hines, John H. Dando, Admr.; Lois Smith, Frank Smith and Clement Smith, Exrs.; Thomas S. Williams, T. Stuart Williams, Exrs.; Fannie L. Brodhead, Chas. N. Loveland and Wyoming National Bank of Wilkes-Barre, Trustee; A. P. Carr, T. R. Daddow, Admr.; Chas. F. Callender, Ralph A. Callender, Exr.; Eley B. Cox, Girard Trust Co. and Henry R. Cox, Jr., Trustee; William P. Reiss, Ada Helfrich, Admx.; and Mary Coyle, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr.

JOHN REIVELL, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS LRKSA 4-TOS APSKRITIES VALDYBOS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, vasario 4-tą, Susivienymo centro patalpose, įvyko 4-tos apskrities valdybos susirinkimas.

Dalyvavo pirminis, V. Leliokas, sekretorius P. V. Zdanavičius, išdinininkas J. Masonis, išdo globėjas J. Batvinskis, Susivienymo sekretorius V. T. Kvetka, ir redaktorius M. Zujus.

Plačiai svarstyti vasaros išvažiavimų reikalai. Apskrities valdybos noru yra sekančią vasarą turėti bent tris išvažiavimus. Du būtų apskrities naudai ir parėmimui Lietuvos nepriklausomybės atkovoimo akcijos, o vienas Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuo lyno naudai—naujų patalpų fondui.

Išrinkta komisija iš V. Lelioko, J. G. Jonicko ir V. Grištartio, kuri tarsis su Rocky Gleno parko savininkais kas link gavi mo parko išvažiavimui.

Komisijai iš V. T. Kvetko, V. Lelioko ir P. Karasausko pavesta turtis su Sans Souci parko savininkais. Komisijos savo raportus pateiks sekančiam valdybos susirinkime.

Sekantį apskrities kuopų atstovų susirinkimą nutarta šaukti kovą 25-tą, šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittstone ir ta proga pagerbti buvusį ilgametį apskrities pirmininką Praną Jurevičių.

Kitą valdybos susirinkimą sušauks pirmininkas V. Leliokas.

LANKĖSI

Antradienį, sausio 30-tą, lankėsi iš West Pittston LRKSA 183 kuopos pirmininkas, buvęs 4-tos apskrities pirmininkas Pranas Jurevičius su sūnum seržantu Pranu grįžusiu iš Alaskos.

W. K. L. MOTERŲ KLUBO NAUJOS VALDYBOS INSTALIACIJA

Sausio 30-tą, Redington viešbuty, Wilkes-Barre, įvyko metinis Wyoming Klionio Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas, kuriame naujoji valdyba užėmė vietą.

Valdybos sąstatas: pirminė—Mrs. A. J. Valibus; vice pirminė—Mrs. G. Kazokas; išdinininkė—Mrs. F. Butcowski; uždašų sekretorius—Mrs. J. Riley; finansų sekretorius—N. Kabusk; korespondentė—Cora Zavetski; publikacijos vedėja—Mrs. S. Elko; komisijų narės—Ann Yuknavich, Mrs. G. Kazokas, Mrs. A. Hardy, Cora Zataveski.

Ann Grimaila išdavė raportą apie rengiamą metinę vakarienę, kuri įvyks vasario 20 Redington viešbuty.

Klubietės padovanojo Free Osterhout knygynui tris knygas apie Lietuvos istoriją ir kultūrą. Susirinkimą vedė nauja pirminė Mrs. A. J. Valibus.

NUMIRĖ ANTANAS AUSURA

Ketvirtadienį, sausio 18, numirė senas Wilkes-Barre gyventojas Antanas Ausura, 57 metų, gyvenęs Sheridan St. Kilęs iš Liaudieskų kaimo, Višakio Rūdos parapijos. Į Ameriką atvyko 1906 m. ir iki mirčiai gyveno Wilkes-Barre. Buvo vedęs Anelę Baubonytę.

Nuliūdime paliko žmoną, du sūnus—Alfonso ir Leonardą, dvi dukteris—Nelę ir Frances, abi vedę ir gyvena pas tėvus. Abu sūnūs dėdės Samo karškosios jėgos se. karinauja Europoj. Taipgi paliko du brolius—Juozą Ausurą, žinomą Wilkes-Barre siuvėją, Vincentą—siuvėją Philadelphiaj ir senąjį Vosyliu, Wilkes-Barre.

Laidotuvės įvyko antradienį šv. Trejybės bažnyčioje, parapijos kapinėse, Bear Creek.

Namuose pamaldas atliak klebonas kun. J. K. Miliauskas. Laidotuvės vyko 12 val. atkovoimo trejos mišios. Prie di-

SCRANTON

SUORGANIZUOTAS BALF SKYRIUS

Skyriui centras suteikė numerį 87. Pirmininku vienbalsiai išrinktas dr. Frank Sack. Valdyboje ir komisijose yra 12 narių. Paskutiniame susirinkime sausio 28 dieną galutinai nutarta suruošti masinį susirinkimą, arba prakalbas gavimui naujų narių.

Lietuva nuteriota ir pavergta. Mūsų broliai šaukiasi mūsų pagalbos, argi mes neišsirsim jų balso.

Būkime dėkingi, kad nekrito bombos ant mūsų galvų, nei draskė mūsų miestų ir okupantai neapipilė ir neišklaidė mūs po svetimus kraštus. Tad ištieskime ranką kenčiantiems mūsų broliams Lietuvoje.

O kas svarbiausia, tai atremkime nepalankią propagandą, kurią priešai nuolatavo varo prieš Lietuvą. Prisirašykim prie 87 skyriaus ir stokim į Lietuvos gynėjų eiles, rinkime drabužių dėl karo ir okupacijų nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Labai svarbu suprasti šiuos dalykus. Tuo tikslu ir rengiamos prakalbos. Tikimės turėti kalbėtojų LRKSA prezidentą Leonardą Šimutį.

Tikimės, kad skyrius pradės smarkiai augti ir veikti. A. B. S.

MIRĖ

A. a. Marcelė Stadulienė, gyv. 50 West Shawnee Avenue, Plymouth, numirė vasario 1-mą Mercy ligoninėje.

Iškilmingos laidotuvės įvyko vasario 5-tą iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose.

Velionė buvo pašarvota pas savo dukterį Mrs. Marijoną Dauksienę, 192 Lyndwood Avenue, Lyndwood. Sermenyse ir laidotuvėse dalyvavo daug žmonių.

Velionė iš Lietuvos atvyko jaunuose metuose ir apsigyveno Plymouth'e. Jos vyras Juozas Stadulis numirė 12 metų atgal.

Liūdesy paliko sūnų Juozą gyvenantį Long Island, N. Y.; dukteris Marę Dauksienę, Lyndwood; Mrs. G. Mileksi, Plymouth; Mrs. V. Blaski-Blažauskienę, Lee Park; taipgi 26 anūkus ir 13 proanūkų.

A. a. Petras Gilis, gyv. 48 W. Market St., Inkerman, numirė vasario 5-tą, palaidotas iš Pittston'o šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, keturis vaikus ir dvi seseris.

A. a. Danielius Vanevičius, 68 metų, gyv. 68 N. Fulton St., Wilkes-Barre. Vasario 3-tią atarado jį negyvą lauke, East End sekcijoje. Autoritetai sako numiręs dėl šaltio.

A. a. Ieva Rinken, gyv. Harvey's Lake, numirė vasario 1-mą, palaidota vasario 6-tą iš Luzerne šv. Onos bažnyčios Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos kapuose, Bear Creek. Paliko vyrą, tris vaikus, penkis anūkus ir seserį.

LOS ANGELES, CALIF.

Vyrų Surengė Balių Parapijos Naudai

Noriu keletą žodžių parašyti apie mūsų parapijos balių, kuri surengė mūsų vyrų. Tai nepaprastas įvykis. Iki šiol vis moterys rengė balius ir piknikus, bet paskutinis balius buvo surengtas išimtinai vienu vyrų. Prie baro ir virtuvėje nematėme nei vienos moters. Taip pat prie stalų vien vyrų patarnavo. Ypač danga padėka priklauso Jonui Dukauskui, vyresniajam virėjui, kuris atvyko iš Robis Camp, 200 mylių nuo Los Angeles, kad vyrams pagelbėtų ir jų vardą paralaikytų. Daugiausia darbavosi šie vyrai: Ant. Bruzga, Zig. Krūmėnas, Dom. Vilkas, Pov. Gražis, Pr. Masonas, Dan. Slienis, Vinc. Mitkus, Ant. Paluckis ir Kaz. Slaitis. Ačiū vyrams, per jų sąjurgą ir pasidarbavimą parapijai liko gražaus pelno.

Prelatas J. Maciejauskas

WATERBURY, CONN.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės Paminėjimas

Sekmadienį, vasario 18, 7:00 val. vakare, šv. Juozapo parapijos auditorijoje įvyks Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimas.

Rengia Waterbury Lietuvių Taryba.

Kalbės kun. Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y., SLA pirmininkas adv. W. F. Laukaitis iš Baltimore, Md., ir vietinė p-ni Elena Devenienė.

Kompozitorius A. Aleksis pasižadėjo sudaryti dainų programą.

Dalyvauja daugelis ir kitų įžymių svečių. W. L. Tarybos pirm. dr. P. Vileičis ir visa valdyba ragina visuomenę dalyvauti kuo gausingiausia, o ypatingai dabiniais laikais, kada mūsų senos tėvynės Lietuvos nepriklausomybės likimas yra gana miglotas ir neaiškus. Dabar kaip tik yra laikas stiprinti mūsų visas jėgas ir griežtai reikalauti mūsų senos Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės atgavimo. Mes tikimės, kad kalbėtojai pateiks mums vėliausias bei teisingiausias žinias ir kartu jie patars mums, kaip mes galėtume tinkamiausiu pasitarimu dėl mūsų nelaimingos Tėvynės Lietuvos ateities likimo. Turint tai mintyje, kiekvieno lietuviuo uždavins dalyvauti prakalbose ir prisidėti prie mūsų tautos gelbėjimo nuo visiško sunaikinimo. Rap.

Parengimas baigėsi šokiais ir vaisėmis.

BALF 73 skyriui liko pelno padengimui siuntimo ūbraužių į Brooklyną ir gauta 20 naujų narių.

Vietinis klebonas kun. A. Juskevičius dalyvaudamas parengime suteikė paramą ir žodžių agitavo kviesdamas lietuvius tapti BALF nariais.

Prie suruošimo šio parengimo laugiausia dirbo p-lė mokytoja H. Kumpytė, A. Vasiliauskas, J. Kapočius, A. Ziminskaitė ir kiti.

Pabaigoj šio parengimo atliktas A. L. Tarybos skyriaus posėdis, kuriame vienbalsiai nutarta ruoštis prie iškilmingo paminėjimo vasario šešioliktos dienos.

Parengimas bus vasario 11 dieną, 2:00 valandą po pietų, parapijos svetainėje, 815 Park Ave. Įžanga veltui. Turėsime gerus kalbėtojus ir įvairią programą. Visus vietos lietuvius nuoširdžiai kviečiu ir prašau vasario 11 d. ateiti į parapijos svetainę. Mūsų visų, kaip gerų lietuvių, būtina pareigja dalyvauti autos šventę suteiktam paramai steigimui Lietuvos nepriklausomybės. M. Kasparaitis

Zymėtina, kad Lietuvių Kareivių Motinų Klubas ypatingai rūpinasi kareivių gerove. Kiek galint, visos klubietės aukoja ir rengia bendras pramogas, kad narsuolius mūsų kareivius visuose frontuose, kad laisvė ir demokratija nežlugtų, bet gyvuotų tarp visų tautų pasaulyje.

Dėl to, reikia pasveikinti visas Lietuvių Kareivių Motinų Klubo nares, kurioms linkėtina šiais 1945 metais puikiausių rezultatų susilaukti patrijotingame jų pasiryžime veikiant ir dirbant tokiam kilniam uždaviniui.

Šv. Vardo Draugija

Sausio 28, sekmadienį, po 9:30 pamaldų rytu, šventojo Vardo draugija turėjo metinį susirinkimą šv. Andriejaus lietuvių parapijos svetainėje.

Kun. Juozas J. Matutis atidarė susirinkimą, atkalbėdamas maldą.

Iš praėjusių metų darbo, paaiškėjo, kad šv. Vardo drauga yra nuveikusi daug gražių darbų. Tik pageldauta, kad šiais 1945 metais visi subrustų ir apimtu

platus veikimo dirvą. Tuo pačiu tartaai, kokiu būdu įtraukti į šv. Vardo draugos narystę ir kitus, kurie dar nėra nariais.

Pabaigoje išrinkta valdyba: Albertas Covaleski, pirmininkas; Vincas Vaznis, vice pirm.; Jurgis Zarumba, raštininkas ir finansų sekretorius; kun. A. Tamoliūnas, išdinininkas.

Į Lietuvių Veikimo Centrą pasiūlyta igalioti šie išrinkti atstovai: Jurgis Zarumba ir aldermanas Adomas P. Kwider.

Samata

RACINE, WISCONSIN

Iš Lietuvių Patriotinio Veikimo

Turiu už garbę pranešti šio laikraščio skaitytojams, kad Racino lietuvių gyvai darbuojasi lietuvių tautos gerovei.

Sausio 14 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje buvo suruoštas parengimas, kuriame išpildyta tokia programa. Iš Chicago atkviestas A. D. Kaulakis rodė judamus paveikslus iš Lietuvos ir Amerikos lietuvių kultūrinio veikimo. "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla aiškino, kas yra dirbamą dėl atgavimo Lietuvos nepriklausomybės.

Parengimas baigėsi šokiais ir vaisėmis.

BALF 73 skyriui liko pelno padengimui siuntimo ūbraužių į Brooklyną ir gauta 20 naujų narių.

Vietinis klebonas kun. A. Juskevičius dalyvaudamas parengime suteikė paramą ir žodžių agitavo kviesdamas lietuvius tapti BALF nariais.

Prie suruošimo šio parengimo laugiausia dirbo p-lė mokytoja H. Kumpytė, A. Vasiliauskas, J. Kapočius, A. Ziminskaitė ir kiti.

Pabaigoj šio parengimo atliktas A. L. Tarybos skyriaus posėdis, kuriame vienbalsiai nutarta ruoštis prie iškilmingo paminėjimo vasario šešioliktos dienos.

Parengimas bus vasario 11 dieną, 2:00 valandą po pietų, parapijos svetainėje, 815 Park Ave. Įžanga veltui. Turėsime gerus kalbėtojus ir įvairią programą. Visus vietos lietuvius nuoširdžiai kviečiu ir prašau vasario 11 d. ateiti į parapijos svetainę. Mūsų visų, kaip gerų lietuvių, būtina pareigja dalyvauti autos šventę suteiktam paramai steigimui Lietuvos nepriklausomybės. M. Kasparaitis

PATARIMAI NORINTIEMS APSIGYVENTI GRAZIOJE KALIFORNIJOJE

Yra lietuviška patarlė: "Kas savo tavorą peikia, tą iš turgaus kalnus. Ten visa ganta nuo šalčio nustoja gyvybės, medžiai nurėdyti nuo žalių lapų, o pas mus visi medžiai netikėtai pasipuošę lapais, bet ir vaisiais. O gėlės gražiai žydi ir jų grožio šalčiai nenugnyba. O kas iš jų ejo grybauti tuojuo po Naujų Metų ir parnešė grybų krepšį? Tai paklauskite dviejų ponučių iš Chicago, Katauskienės ir Zukauskienės, kaip jos grybavo. O kad klimatas mūsų yra sveikas, tai mano sveikata gali būti geriausia Europoje turėjau važiuoti į Šveicarijos aukštus Alpius, kad mane "džiova" peranksti nepaguldytų į karštą. O dabar ir pėdsakų nebėliko. Gal mano liudymo neužtenka. Tai gal didž. gerb. prelatui Krušui patikėsite. Pernai buvo atvykęs į Kaliforniją ir taip sustiprėjo, kad galėjo darbuotis parapijoj per istisus metus ir vėl atvyko pas mus, kad dar čia pasisemtų reikalingos jėgos tolimesniam pastoracijos darbiui. Neprotinai daro tie, kurie važiuodami į Kaliforniją išparduoda net šiltesnius drabužius ir tiktai su vėjuo pamašalo apsiaustu atvyksta pas mums. Reikia žinoti, kad pas mus, naktimis nors nėra šalčio, bet yra vėsu. Vakare labai pritinka svederis (megstinis), o kartais ir overkotis. Nakties metu gerai reikia užsikloti ir mento blankieto neužtenka; nes dažniausia namuose peičių nėra. Todėl, jei gerai užsiklosi, gražiai miegosi, nes jokie vabzdžiai ir varnai miego netrukdyti. Už visados miegu prie atidarytu langų ir durų ir labai gerai pasilsiu.

Prelatas J. Maciejauskas

NUSIŽUDE PAGARSĖJĘS GYDYTOJAS LOGAN CLENDENING

Kansas City, Kansas.—Sausio 31-mą rado nusižudiusį pagarsėjusį gydytoją, paskaitininką ir rašytoją dr. Logan Clendening, 59 metų amžiaus.

Velionis labiausia pagarsėjo dėl savo kolumnos, kurią jis rašydavo laikraščio "Diet and Health" (Diet and Health) (Diet and Health) ir sveikata.

Jo draugai mano, kad nusižudęs dėl blogos sveikatos.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

DIDYSIS RAMYBES SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštasis odos viršelis, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Noveņu 12. Litanių 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolio). Gaudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms iš šv. Sakramenta. Nurodoma gerai darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspaudinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ SALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina \$2.50.

Ji yra nedidelio formato 5 1/4 x 3 1/4 colij; 432 puslapių, odos aparais, auksuotais kraštais, apie pusę colio storumo. Naujausio ir gražiausio maldos.

PAMALDŲ VADOVELIS

Sudarė ir išleido kun. dr. J. B. Končius. Maldos, Kryžiaus Keliai, Gaudūs Verksmai, Litanijos, Giesmės. Kaina 10 centų.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigų maldos ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais aparais (originalė kaina \$1.50).....\$1.00
DANGAUS ZVAIGZDUTĖ, juodais aparais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais aparais..... .40

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.